

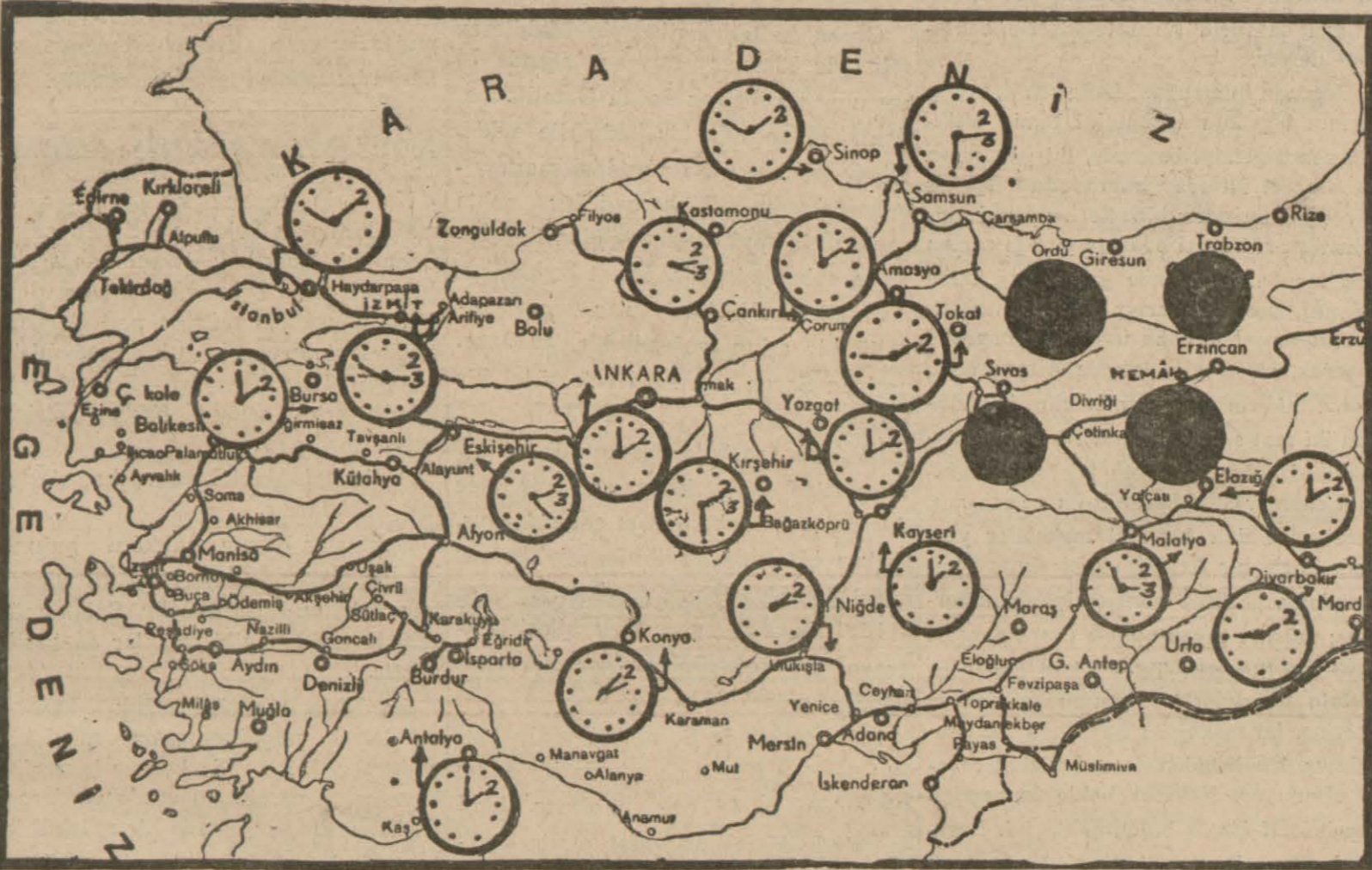
Evvelki geceki zelzele millî bir felâket oldu Bedbaht Erzincan ve Kemah enkaz halinde, ölümler yüzleri geçiyor

Tokad ve havalisinde 388 ölü, 61 yaralı, Suşehrinde 100 ölü, yüzlerce yaralı, Amasyanın Pazar nahiyesinde 100 ölü, Sivasın Hafik kazasında 16 ölü, 150 yaralı var

**Vatandaş,
yardıma koş**
İctimaî muavenet
seferberliği lâzım

Zelzele memleketin en soğuk bölgelerini kar ve tipi altında vurdu, üstelik yangınlar da çıktı

Bu millet pek kısa zaman içinde bugünkü enkaz yığınları arasından mamureler yükseltmeye kadir. Ancak uğradığımız acı nüfus zayiati bize ızdırab verebilir

Evvelki geceki sarsıntılarına sahne olan şehirlerimizi, sarsıntı saatlerini ve felâket muntakalarını gösterir harita Ankara, 27 — Dün gece sabaha karşı terdiği şiddetle millî bir felâket halini telgraflar şunlardır: vukubulan zelzele Erzincan, Tokad, Sivas, Ordu vilâyetleri ve havalisinde gös. Erzincanın telgrafı: (Devamı 8 inci sayfada)

Millî Şefin telgrafı

Elazığ, 27 (A.A.) — Zelzele münasebetile Reiscümhur İsmet İnönü, Erzincan valisine aşağıdaki telgrafı çekmiştir: «Erzincanın uğradığı felâkete pek mü- (Devamı 3 üncü sayfada)

Yeni edebî romanımız Sisli Akşam

Bugün 9 uncu sayfadada başladı

Meclisin gösterdiği hassasiyet Mecliste bir millî yardım komitesi teşekkül etti

Sihhiye Vekili felâket hakkında izahat verdi, alınan tedbirleri anlattı

Ankara, 27 — Büyük Millet Meclisinin bugünkü içtimamda celsenin açılmasını müteakıb kürsüye gelen Sihhat ve İctimaî Muavenet Vekili Dr. Hulûsi Alataş, bu sabah memleketimizin hemen her yerinde hissedilmiş olan hareketiarz hakkında şu izahatı vermiştir: — Bu sabah 2 de memleketin birçok yerlerinde şiddetli bir zelzele hissedildi. Bu zelzele tesirini en ziyade Erzincan, Tokad, Sivas ve Ordu vilâyetlerinde göstermiştir. Peyderpey malûmat almakta yız. (Devamı 8 inci sayfada)

Son resmî malûmat

Ankara, 27 (A.A.) — Erzincan, Sivas, Ordu, Tunceli, Tokad, Samsun ve Amasya vilâyetlerinde dün gece vukubulan zelzele hakkında bugün saat 21 e kadar aşağıdaki resmî malûmat alınmıştır. Bu malûmat muvakkat mahiyeti haizdir. Erzincanda tahribat büyüktür. İnsan zayıyatının yüzleri geçtiği muhakkaktır. Fakat, kat'i rakam tesbit olunamamıştır. Sivasın Hafik kazasında 16 ölü, 150 yaralı, Zera kazasında 1 yaralı ve bir ölü, Suşehrinde 150 ölü, Pülümür kazasında 5 ölü, Samsun vilâyeti merkezinde üç yaralı vardır. Ordu, Tokad ve Amasya vilâyetlerinden henüz kat'i malûmat alınamamışsa da bu vilâyetlerden Tokad, merkez ve mülhakatında 388 ölü ve 66 yaralı, Ordu vilâyetinde 26 yaralı, Amasyanın Pazar nahiyesinde yüz ölü olduğu tahmin edilmektedir.

Zelzelenin şiddeti

Avrupa rasadhaneleri 20 yıldanberi böyle sarsıntı kaydetmediler
İstanbul rasadhanesi ile birçok Avrupa rasadhanelerinin aletleri kırıldı
Londra, 27 (Hususî) — Bugün üç muhtelif memlekette şiddetli yer sarsıntıları vukubulmuştur: (Devamı 8 inci sayfada)

Sihhiye ve Dahiliye Vekilleri Erzincana gidiyorlar

Ankara, 27 (Hususî) — Dahiliye ve Sihhiye Vekilleri vaziyeti tetkik için yarın sabah (bu sabah) 9,20 de Erzincana hareket edeceklerdir.

Bugün Zelzele felâketi

Yazan
Rasadhane Müdürü Fatih
[5 inci sayfamızda]
Zelzeleden alacağımız dersler
Anlatan
Üniversite Jeoloji Profesörü
Hâmid Nafiz Pamir
[5 inci sayfamızda]

Bravo Ankara gençlerine!

Ankara, 27 (Hususî) — Siyasal Bilgiler okulundaki talebeler bugün aralarında toplanarak felâkete uğrıyan vatandaşlara yardım olmak üzere 1000 lira teberriyede bulunmağı kararlaştırmışlardır. Genç talebelerden bir çoğu felâket sahasına giderek beden hizmet etmeği arzu etmişler ve bu arzularından hükümeti haberdar etmişlerdir.

Hergün

Çarpışmaktan da
Çarpışmamaktan da
Korkan harb

Ekrem Uşaklıgil

Bir Fransız muharriri bu harbin esaslı vasfını bularak bir damga halinde isimlendirmeye çalışmış.

Yıldırım harbinin zamanı geçti, kale harbi yapıyoruz desek, fasılasız bombardıman elân başlamış değildir. Fransız muharriri:

— Mücadelenin müstakbel safhalarını şimdiden tahmin edemeyiz, hüküm veremeyi tarihe bırakalım, demiş.

İhtiyatkâr davranmakta tamamen haklıdır, bununla beraber dört aydanberi öyle hâdiseler gördük, öyle mütalealar işittik ki, bunları birbirine ekliyerek hepsinden muvakkat mahiyette bir netice çıkarmak ta imkânsız değildir.

★

Alman devlet reisinin Polonya zafetinden sonra Danzigde söylediği nutku radyoda dinlemiştim. Kulağımda sonsuz alkışların getirdiği uğultu haricinde bir tek cümle kaldı.

Alman devlet reisi:

— Kazandığımız zafer bize 10 bin cana mal oldu, bu rakamı teessürle zikrediyorum, fakat aldığımız neticenin azameti ile mukayese ederseniz çok görmezsiniz demişti.

Alman ordusu şarktan garbe döndükten sonra bu ikinci cephede verdiği zayıyatın bilançosunu henüz neşretmedi, fakat resmi tebliğlerde hemen her gün:

— Zayıyat vermedik, cümlesini okuyoruz.

★

Zayıyat listesi Almanlardan sonra ikinci olarak İngilizlerde neşredildi. Galiba 2500 rakamını geçmiyordu, bu miktarın yarısından fazlasının deniz harbi kurbanlarına aid olduğu tasrih edildi.

★

Bu ilk iki rakamı müteakib Fransızların ilk zayıyat listesini gördük. Baliğ olduğu miktar 1436 dir. Listenin neşrinin müteakib Fransız başvekilinin mecliste söylediği nutukta bir cümle okuduk. Başvekil Fransız hükümetinin Fransız kamını israf etmediği noktası üzerinde ehemmiyetle durdu.

★

Eski harbin tek günde 100,000 cana malolan taarruzlarından çok uzaktayız.

Lehistan zaferinden sonra Almanya'yı galib bir sulhe götürülecek olan tek yol Majino istihkâmlarının arasından geçer. Fakat Alman ordusu bu istihkâmların önünde durdu, bundan sonra da duracaktır. Muvaffakiyetsizliğe uğriyacağı muhakkak olan bir teşebbüsün prestijinden ne kaldıysa onda açacağı büyük rahneyi hele insan zayıyatının iç memleketinde yapacağı büyük tesiri düşünmemesi mümkün değildir.

Diğer taraftan Fransa ile İngilterenin harb hedeflerine varmak için bütün gayretlerini sarfedecekleri de muhakkaktır. Fakat işte Fransız başvekil meclis kürsüsünden sonra noel münasebetile radyoda da söyledi:

— Bu harbin mucib olduğu ızdırlara yeni ızdırlar ilâve etmek teşebbüsüne girişmeyeceğiz dedi. Bu bir çekime veya korkma taktiği değildir, müteakiblerin Almanya'dan çekinecek vaziyette olmadıklarını biliyoruz, fakat hedefe tıpkı Almanlar gibi hiç zayıyat vermeden varmak istedikleri de meydandadır. Fakat nasıl, ne şekilde. Ne vakit bilen yoktur.

★

Harbden korkan harb siperde bekliyor, fakat o beklerken cephe gerisi atıl değildir, her gün yeni bir silâh, yeni bir tahrib vasıtası icad ediyor, gûya yarın iki taraf birbirine saldıracakmış gibi çalışıyor, iki ay kadar evvel Londra radyosu söylemişti:

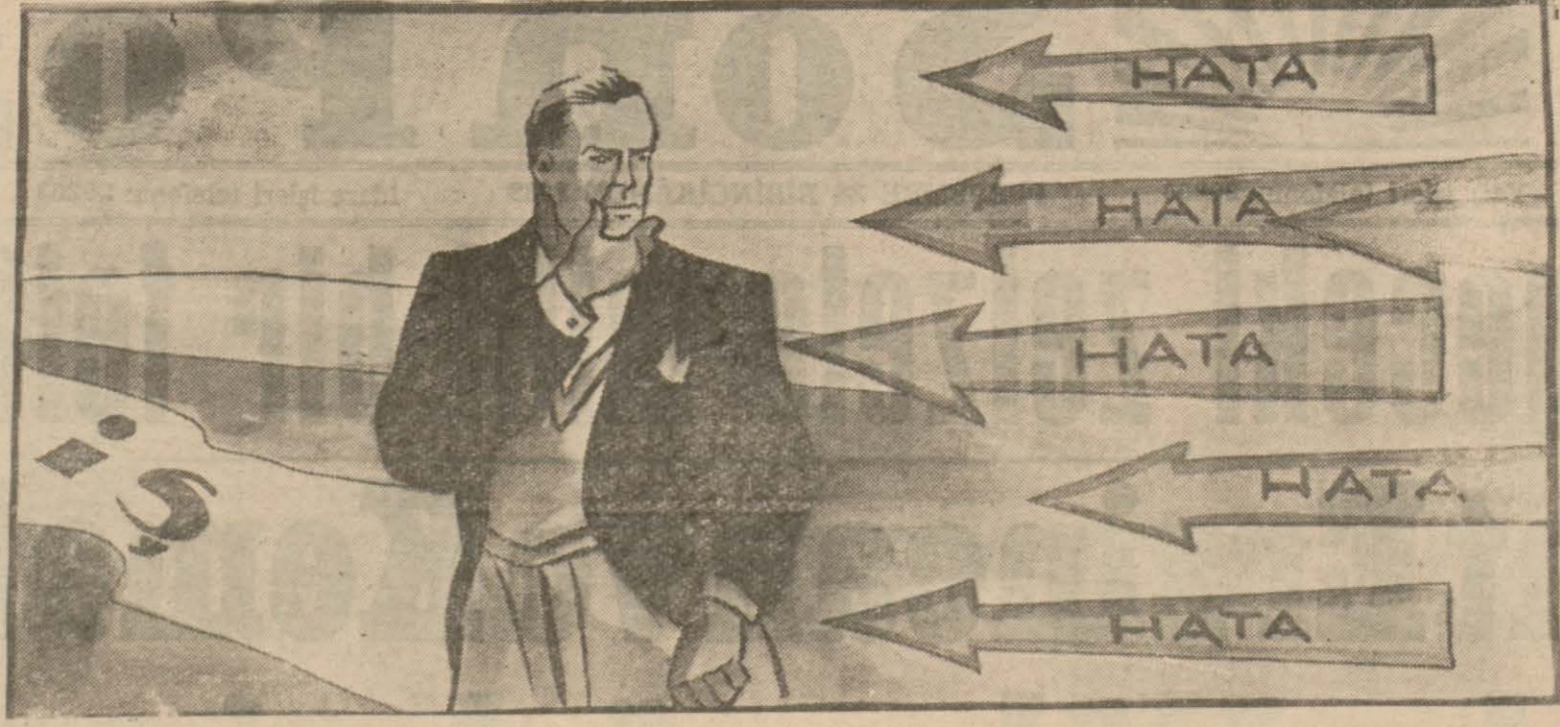
— Dün cephe üzerinde ilk defa olarak yeni tip İngiliz tayyareleri görüldü, Almanlar hemen karşı çıktılar, fakat yeni tip İngiliz tayyarelerinin üstünlüğünü görünce hemen ortadan kayboldular, demişti.

Son gelen Fransız gazetelerinde ise: Almanlar Heligoland muharebesinde adeta tayyare kruvazörü denilecek şekilde çok büyük yeni bir tip tayyareyi ortaya attılar, cümlesini okuduk.

Harbden korkan harb son icadlarla büsbütün mü sinecek? Zayıyat vermeden kazanmak arzusu büsbütün mü kuvvet-

Resimli Makale:

İnsanın en büyük hocası..

Kazançta mısın, seni kazandırmanın tesadüf olduğunu düşünmekte fazla zarar yoktur, fakat kaybettiğin dakikada hatanın kendinde olduğunu bilmelisin.

İnsanın en faydalı hocası muhtelif tarihlerde muhtelif şekillerde yapmış olduğu hataların heyeti mecmuasıdır, fakat bu hataların her birinden bir ders alması şartıdır.

SÖZ ARASINDA

Graf Spee zirhlisi
Kaptanının
Hazin ölümü

İleride 1939 harbinin tarihini yazacak olanlar, hiç şüphe yok ki, üç İngiliz kruvazörle çarpışarak, Uruguayın hükümet merkezine iltica etmek mecburiyetinde kalan, sonunda kurtuluş çaresi bulamadığından Montevideo açıklarında kendisini batıran Graf Spee Alman ceb zirhlisinden da türlü türlü tefsirlerle bahsedeceklerdir.

Geminin kumandanı Langsdorff, tayfalarının hepsinin selâmetini temin ettikten sonra gemiyi batırmış, iki gün sonra da nezaret altında bulunduğu Buenos Aires otellerinden birinde kendisini öldürmüştür. Yaveri odasına girdiği zaman onu masasının başında yığılı bir halde bulmuş, derhal dışarıya çıkmış, kumandanın sorunları daha uyuyor bahanesile savarak, meseleyi telefonla Alman sefaretine bildirmiştir. Kumandanın ölümünden iki saat sonra, Buenos Aires'teki sendikâlardan biri, sefarete telefonla müracaat ederek, Graf Speenin ilk ve son muharebesine dair bir seri makaleler yazmak üzere bir Arjantin amiralının kumandanla görüşüp görüşmeyeceğini sormuş; müsbet cevap alması üzerine, otele telefon edilmiştir. Telefondaki ses, kendisinin Langsdorff olduğunu söylemesi üzerine, bu makaleler hakkında fikri sorulmuş, kendisinden de muvafakat cevabı alınmıştır. Hakikat halde kumandan Langsdorff ölmüş bulunmakta idi. Burada kaptanı Buenos Aires'e çıkarken görüyorsunuz.

lenecek? Yoksa yeni bir kararla eski harblerin kanlı safhaları mı tekrarlanacak? Suale cevap vermek mümkün değildir. Şimdilik görüp işittiklerimizden çıkan muvakkat netice, hiç bir tarafın lüzumsuz zayıyat vermek istemediğidir. Bu neticeyi kaydettikten sonra Fransız meslekdaşımızla fikir birliği yaparak yeni harbin alâmeti farikasını vurmaya tarihe bırakalım.

Ekrem Uşaklıgil

Hergün bir fıkra

"Hayır, ya siz"

Meşhur tayyareci Lindberg, Atlantik denizini geçmeye muvaffak olduktan az müddet sonra Meksikaya gitmişti. Meksika tayyarecileri onun şerefine bir balo vermişlerdi. Lindberg baloda güzel bir genç kıza dansa kaldırdı. Genç kız çok çekingendi, Lindberg de hakeza konuşmadan dansediyorlardı. Nihayet Lindberg bir şey söylemiş olmak için:

— Siz de tayyare ile uçar mısınız? Dedî. Genç kız çekine çekine cevap verdi:

— Hayır, ya siz? Bu genç kız birkaç ay sonra madam Lindberg olmuştu.

60 senelik b' aşktan
sonra izdivaç

Geçen hafta, İngilterede Middlesex şehrinde Thomas Dargan adında 76 yaşında bir ihtiyar Sarah Hamilton adında 74 yaşında bir kadın ile evlenmiştir. Hâdis bir fevkalâdelik arzeyelememektedir. Dikkate değer nokta yaşları bir hayli ilerlemiş olan iki ihtiyarın evlenmeleridir. Fakat hemen şunu bildirelim ki bu izdivaç tam 60 senelik bir aşkın mahsulüdür. 1879 senesinde Sarah sarı saçlı çok güzel bir kızmış.

İsliworth şehrinde ikamet ediyormuş. Thomas'da onun komşusu imiş. Her ikisi aynı mektebe devam ediyorlarmış. Yaşları biraz ilerler ilerlemez Thomas güzel Sarah'ya ilânı aşk etmiş.

1881 senesinde genç kızın ailesi Londra'ya taşınmış. Delikanlının ailesi ise Middlesex'de kalmış.

1884 senesinde Sarah, ailesinin tenisi üzerine Hamilton adında bir adam ile evlenmiş. 14 çocuğu olmuş. 1914 senesinde Hamilton vefat etmiş, Sarahın çocuklarından üçü de Harbi Umumide ölmüşler, kızlar evlenmiş, diğer oğulları da Londrada yerleşmiş. Nihayet Sarah tek başına doğduğu mahal olan İsligorth'a avdet etmiş.

Kadının vürudundan haberdar olan Dargan onu ziyarete gitmiş. Kendisini tanıtmış. Beraberce çocukluk günlerini düşünmüşler... Nihayet evlenmeye karar vermişler.

Bu suretle 60 sene sonra arzuları tahakkuk etmiştir.

Mareşal Göring'in
Karısı Noel
Hazırlığında

Mareşal Göring'in karısı Berline dönmüştür. Gayet mükellef bir kürk giymiş olduğu halde, kızı Edda ile birlikte Noel hediyeleri almak için Berlinin meşhur mağazalarından alışverişte bulunmuştu. Resim bu sahneyi tesbit etmektedir.

Kanserin soğuk ile tedavisi

Kanserin tedavisinde yeni bir usul keşfedilmiştir: Feinel ve Smith adlarında iki Amerikalı doktor kanseri soğuk ile tedavi etmeye başlamışlardır. Bu usulden müsbet neticeler elde ettiklerini Nevyork tıp akademisine resmen bildirmişlerdir. Bu doktorlar tecrübelerini seksen hasta üzerinde yapmışlardır.

Bu hastalardaki kanser hep ilerlemiş vak'alardır.

Doktorlar ölüme mahkûm bulunan bu hastaları sıfırdan aşağı bir hararet içinde buldurmüşlerdir. Salâh müşahade edildiği gibi sancılar da kesilmiştir.

Bu doktorlara göre soğuk kanserli guddelerin neşvünemasına mâni olmaktadır. Bu sayede kanser inkişaf etmemekte ve olduğu yerde ve derecede kalmaktadır. Ortada bir müşkül kalmıyor: O da soğukun yalnız kanserli min takaya hasridir.

Vücudünün bütün kısımlarını soğuk laştıran hastalar bu hale güç tahammül etmekteyler. Doktorlar buna hususî bir makine ile çare bulmuşlar gibidir. Doktor Smith soğukun kat'i surette metastase'e mâni olduğunu resmen bildirmiştir.

Kanser hastalıklarında pek temayüz etmiş olan bir Alman profesörü de bu hususta tetkikatta bulunmak üzere Amerikaya gitmiştir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Dün bir zat inşaatta kullanılan demir fiatının kilosu 35 kuruşa çıktığını söylüyordu, muhatabı ihtiyacın acele olup olmadığını sordu ve menfi cevap alınca şu tavsiyede bulundu:

— O halde bekle, yakında harb bitecek, şimdi sarfedil-

mekte olan mermileri tophyacaklar, topları da eriterek çubuk demir haline getirecekler.. bu muharebe başlamadan evvel demirin kilosu 11 kuruşa mı satılıyordu, merak etme, muharebe bitince 5,5 kuruşa satılacak, biraz bekle o vakit alırsın..

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Sözün Kıyası

Yazı Çok Olduğu için
Bugün Konamadı

İzmitin Suadiye
köyünde 11 ev, 9
samanlık, 4 ambar yandı

İzmit, 27 (Hususi) — Dün akşam İzmitin Suadiye köyünde büyük bir yangın çıkmıştır. Yangında 11 ev, 9 samanlık, 4 ambar, 3 koyun ve bir beygir yanmıştır.

Gene dün akşam Kandırada Orhan mahallesinde tahsildar Hayrettine ad ev yanmıştır. Ateş güçlükle söndürülmüştür.

Karadeniz sahillerinde
bir cesed daha bulundu

İzmit, 27 (Hususi) — Dün Kandıra'nın Karadeniz sahilinde Seyrek ve Bolu köyleri arasındaki mevkide dalga lar bir cesed atmıştır. Cesedin hüviyeti belli değildir. Cesedin Kızılırmak vadisinde boğulan tayfalardan birine aid olması ihtimali ileri sürülmüştür.

Belediye işlerine
Müteallik cezalar

Ankara 27 (Hususi) — Belediye işlerine müteallik ceza hükümleri hakkındaki kanunda değişiklik yapılmasına dair olan lâyiha Meclis ruznamesi ne alındı. Bu lâyhaya göre salâhiyet tar makamdan izin almadan ilân yapıp pıstırmağa izin verilmiş mahallerden maadama matbu evrak ve resimler, yanud el yazılı evrak bank edenlere aid cezalar belediye encümenleri tarafından tayin edilecektir.

İzdiham hâdisesi davası

İzmit, 27 (Hususi) — Dolmabahçe izdiham hâdisesine aid dava, şahidlerin istinabe suretile alınan ifadeleri gelmediğinden bugün görülemez, taltik edilmiştir.

Fransız ve Pulgar sefirleri

Ankara, 27 (Hususi) — Fransız sefirî Messigli bu akşamki trenle İstanbul'a hareket etmiştir.

Aynı trenle Bulgar sefiri de İstanbul'a gitmiştir.

İthalât ve ihracat ticaretinin teşkilâtlandırılmasına devam ediliyor

Ticaret Vekâleti Teşkilâtlandırma Umum Müdürü Servet Berkin ve Standard Müdürü Faruk dün akşam Ankara'ya hareket etmişlerdir.

Ticaret Vekâleti müdürlerinin Ankara'ya hareketinden sonra da şehrimizde ithalât ve ihracat şirket ve birlikleriyle Vekâlet arasında irtibat vazifesini görmek üzere merkezî bir büro tesis edilmiştir.

İthalât ve ihracat ticaretinin teşkilâtlandırılmasından maksad ithalâtta memleketin ihtiyacı olan miktarda madde temin ve bunları normal fiatlarla getirmek ve bunların doğrudan doğruya müstahale satılmasını ve normal kazançlarında haricinde spekülasyon mahiyetinde hareketlere mâni olmak olduğuna göre, limited şirketler bunu karşılayacaklardır.

Deri ve demir ithalâtçıları şirket statülerini ihzar ve noter huzurunda imza etmişlerdir.

Ihracat işlerinde de tiftik ve yapak ihracatçıları birliği kurulmuş, yumurtacılar da formalitelerin ikmaline çalışmaktadırlar.

Bu teşekküllerin tamamlanmasını müteakib ticaretimizde yeni inkişaflar beklenmektedir.

TAKVİM

BİRİNCİKÂNUN											
Rumi sene 1355	28						Arabi sene 1358				
Birincikanun 15	Resmi sene 1939						Kasım 51				
PERŞEMBE											
GÜNEŞ		Zilkade						İMSAK			
S. D.		S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.			
7 28		17		12 58		5 88					
2 86											
Öğle		İkindi		Akşam		Yatış					
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.		
E. 12 15	14 85	13 47	13 18	—	1 69						
V. 7 29	9 48	11									

TELGRAF HABERLERİ

Finler iki noktadan Rus topraklarına girdiler

Helsinki'den gelen haberler Sovyetlerin Petsamo mntakasında da ric'at ettikleri bildiriliyor

Londra 27 (Hususî) — Bu akşam Helsinki'den alınan haberlere göre, merkezi Finlandiyada Salla şehrine karşı harekete geçmiş olan Sovyet kuvvetleri de yeni bir mağlûbiyete uğramışlardır. Bu cephede mukabil taarruza geçen Fin kıt'aları, yalnız Rus askerini püskürtmekle kalmamış, hattâ bunları hududa kadar takib etmişlerdir.

Bir habere göre Finler, bu havali de de Sovyet topraklarına girmiş ve bu suretle harbi, asgarî iki noktada Sovyet arazisine nakletmişlerdir.

Bugünkü muharebe esnasında Sovyetlerin zayıflığı ağır olmuştur. Sovyetler şimalde Petsamo mntakasında da ric'at etmektedirler.

Hava taarruzlarına karşı Diğer taraftan her gün tekrür et-

mekte olan Sovyet hava hücumlarına karşı sivil halkı korumak için, bütün nakliyat vasıtalarının beyaza boyanması ve sokağa çıkan halkın beyaz bir gömlek giymesi hükümetçe tavsiye olunmuştur. Bu suretle düşman tayyareleri, beyaz gömlekleri kar tabakasından farkedemeyeceklerdir.

Fin tebliği

Helsinki, 27 (A.A.) — Fin akşam tebliği: Kareli berzahında düşman mühim bir faaliyet göstermiştir.

Ladoga gölünün şimalinde Ruslar tarafından öğle vakti yapılan bir hücum tardedilmiş ve Finler 8 Sovyet tankı zapt etmişlerdir.

Bundan başka Ruslar doğu Laponya-sında Syvatantoyu geçmeye teşebbüs etmişlerdir. Bu teşebbüs akim kalmış ve

fakat Sovyetler teşebbüslerini tazelediklerinden dün akşam başlayan muharebe hâlâ devam etmektedir.

Ladoga gölünün doğu-şimalinde düşman ön müfreze'eri müsademelerinden 50 kişi kaybetmiştir.

Düşman Kivivaara istikametinde hududa doğru çekilmektedir. Finlandiya kıt'aları Lakavaarya kadar ilerliyerek yedi tank zapt etmişlerdir.

Sovyet tebliği

Moskova, 27 (A.A.) — Leningrad askeri mntakası erkânı harbiyesinin 26 İkkânun tarihli tebliği:

Keşif müfrezeleri arasında ateş teati edilmiş ve bazı yerlerde topçu faaliyette bulunmuştur. Hava kuvvetlerimiz keşif uçurları yapmıştır.

Helsinki, 27 (A.A.) — Son üç gün içinde 39 Sovyet tayyaresi düşürülmüştür.

Ihtikârla mücadele Dün Mecliste hararetli münakaşalar oldu

«Meclis salâhiyetini ve mürakabesini tamamen ifa edecektir ve muhtekirlere asla meydan vermiyecektir»

Ankara 27 (Hususî) — Meclisin bugün toplanışında zelzele felâketi etrafındaki müzakerelerden sonra ihtikâr meselesine dair Mazhar Müfid Kansu tarafından verilmiş olan soru takririne Ticaret Vekili Nazmi Topçuoğlu tarafından cevap verilmiştir. Vekil cevabında Avrupa harbi başladığından sonraki vaziyeti anlatan bazı maddeler üzerindeki fiy narh artırımını hiç bir maddî sebebe istinad etmediğini münhasıran kolay ve çabuk para kazanmak hırsı bahis mevzuu olduğunu söylemiş ve alman tedbirleri izah etmiştir.

«Her tarafımız açıktır, istediğimiz mülkleri istediğimiz kadar eşya getirip ihtikârına malikiz. Mübayaaya edeceğimiz eşyanın bedelini temin edecek kadar elimizde dövizimiz mevcuttur.» dedi.

Alınacak tedbirler

«Yekil bundan sonra, spekülâsyona sebep olmaması için zikretmiş, iktisadî tedbirler alınacak tedbirleri sayarak demiştir ki:

«Toptan gelecek malların fiyatları biz toptancıya olacaktır. Toptancıdan yarım fiyatla alarak perakende satışa geçecek gene yüzde kaç zam alacağı hususunda azamî tesbit edeceğiz. Ve memleket dahilinde azamî olarak tesbit ettiğimiz perakende fiyatından fazla fiyat alarak yakalayacağız. Hatta bir toptancı toptancıya dahi mal satmayacaktır. Bir toptancı dahi ne tüccar olmayın diye ve ne de kendisi gibi bir yarı toptancıya malını satmayacaktır. Mal ancak perakendeciden yarı toptancıya ondan da perakendeciye geçecektir.

«Bu suretle ihtikâr zinciri teassüs edemeyecektir.

Ihracat vaziyetimiz

Nazmi Topçuoğlu ihracat vaziyeti hakkında bahsederken şunları söylemiş:

Ihracat eşyanız ise bugün artık sarımsak için hiçbir müşkülâtımız kalmamıştır. Fiyatlar yükselmekte ve malımıza talepler pek ziyade artmaktadır. Pamuk almak için musirrane talepler vardır.

«Fiyatın bugünkü fiyatı dahi şikâyet edilecek halde değildir. Yakında biraz daha tereffü edecektir.

Binnetice arzettiğim bu konjüktöre göre, ihracatımızı temin etmek için artık fazla prim vermek mecburiyetinde değiliz. Bu vaziyette ithalâtımız üzerindeki prim de ineceği için hariçteki fiyat yüksekliliği memleketimize daha az inikâs edecektir.

Mazhar Müfidin sözleri

Müteakiben kürsüye gelen Mazhar Müfid Kansu ticaretin ruhu dürüst ve doğruluk olduğunu söyledikten sonra sözlerine şöyle devam etmiştir:

Fakat maatteessüf dürüst ile hayriyet ile namus ile alakası olmayan, yalnız ne pahasına olursa olsun ve nasıl olursa olsun para kazanmak fikrini kendisine prensip ittihaz eden bazı anasır harb zenginliğini ve ihtikârını yeniden uyandırmaya çalışmaktadır. Hükümet bu noktada eminim ki gayri meşru, yani milletin damarlarına ya-pışarak sülük gibi kanını emmek isteyen bu hayasız haini vatan diyeceğim, bu anasıra elbette meydan vermiyecektir. -Bravo sesleri: Onlar vatansızdır.

Rasih Kaplan (Antalya): Burada B. M. Meclisi vardır, İstiklâl harbinde onlarla nasıl mücadele ettiğimizi pek iyi bilirler.

Sözlerine devam eden Mazhar Müfid bugünkü tereffüata bir gare bulunmasını istemiş ve demiştir ki:

Arkadaşlar, bu muhtekirler bilmedir. -bizzat anlamalıdır ki, arkadaşımızın buyurdıkları gibi, ilâve edeyim. Harb zenginliği ve ihtikâr ruhu ve havası ve kafası artık kalkamaz. Bu hususta çok değerli ve çok kıymetli hizmetlerini görmekle müftechir olduğumuz Başvekilimizden çok rica ederim getirecekleri kanunda bu cihetler mu-sarrah olsun. Bunların kafaları ezilsin. Ve bu hassas mesele üzerinde hükümetimiz emin olsunlar ki, Meclis salâhiyetini ve mürakabesini tamamen ifa edecektir ve muhtekire asla meydan vermiyecektir. -Bravo sesleri alkışlar-

Bulgar heyeti Moskovada

Moskova 27 (A.A.) — Muhtelif nezaretlere mensub 7 kişiden mürekkep Bulgar ekonomi heyeti bugün Moskovaya gelmiştir.

İngilizler havadan Alman harb gemilerine taarruz ettiler

Londra 27 (Hususî) — Sahil müdafası teşkilâtına aid bir İngiliz keşif tayyaresi bugün öğleden sonra, Şimal denizinde Alman sahilleri civarında devriye gezmekte olan iki düşman distroyerle on bir karakol gemisine karşı muvaffakiyetli bir harekette bulunmuştur.

İngiliz tayyaresi tarafından atılan bombalar, Alman gemilerinden birini hareketsizliğe mahkûm etmiş, diğerini de mühim surette hasara uğratmıştır.

Ayrıca, İngiliz ve Alman tayyareleri arasında da bir hava muharebesi cereyan etmiştir.

Harekâta iştirak eden bütün İngiliz tayyareleri salimen üslerine dönmüşlerdir.

İzmirde yağmurlardan bir ev yıkıldı, bir kadın öldü

İzmir, 27 (Hususî) — İzmirde şiddetli yağmurlar devam etmektedir. Yağmurdan Dolablıkuyuda Ayşe namında bir kadının oturduğu ev yıkıldı. Enkaz altında kalan Ayşe öldü.

Atatürkün Ankaraya ilk teşrif ettiği gün

Ankara, 27 (A.A.) — Bugün Ebedî Şef Atatürk'ün Ankaraya ilk teşriflerinin yirminci yıldönümü olmak münasebetile Ankara Vali ve Belediye Reisi Nevzat Tandoğanın riyasetinde Vilâyet ve Belediye Daimî Encümenleri azalarile Cumhuriyet Halk Partisi Ankara vilâyet idare heyeti reis ve azalarından mürekkep bir heyet Etnografya müzesinde muvakkat kabre giderek Ebedî Şefin manevî huzurunda tazim ile eğilmişler ve kabre çelenkler koymuşlardır.

Hindli kıt'alar garb cephesinde

Londra 27 (Hususî) — Kanada ve Avustralya kuvvetlerinden sonra, bugün ilk Hindli kıt'aları da, garb cephesindeki İngiliz kuvvetlerine iltihak etmek üzere bir Fransız limanına muvasalat etmişlerdir.

Hindli efradın kısmı azamî müslümandır. Bunlar gönüllü olarak gelmişlerdir. Hindliler, garb cephesindeki İngiliz talimğâhında talim görecektir.

Millî Şef Elâzığda

Malatya, 27 (A.A.) — Bugün saat 9.5 te Malatyaya teşrif eden Millî Şefimiz İsmet İnönü, istasyonda Vali, Belediye Reisi, Parti erkânı, mektebliler ve halk tarafından çok-kun tezahürlerle karşılandılar. İstasyon caddesinde ve halk arasında uzun zaman yürüyen ve talebe ile görüşen İnönü, doğruca hükümet dairesine gittiler, hükümet erkânı ile tanıştılar. Bundan sonra Belediye'yi şerefliendiren Reiscümhumuz çarşısı gezmek istediler ve yaya olarak çarşı yolu ile Gazi ilk okuluna, sinemaya, liseye gittiler. Parti ve Halkevinde şehirliyle uzun müddet görüşerek bilhassa Halkevinin mesaisi ile alakadar oldular. Buradan bütün fabrikasına giderek işletmeye yeni açılan bu fabrikadaki çalışma şeklini tetkik ettiler. Malatya mensucat fabrikası Millî Şefimizin bilhassa alakasını celbetti. Burada saatlerce kalan İnönü, saat 13 te Belediye'ye gelerek öğle yemeğini burada yediler.

Millî Şef pederlerinin kabrini ziyaret ettiler

Malatya, 27 (A.A.) — Reiscümhur İsmet İnönü şehir mezarlığına giderek orada medfun bulunan pederlerinin kabrini ziyaret etmişler ve saat 15 te hususî trenlerle Elâzığa müteveccihen şehrimizden hareket etmişlerdir.

Millî Şefin telgrafı

(Baştarafı 1 inci sayfa)

teessir oldum. Bütün millet te Erzincanla yakından alakadardır. Cumhuriyet hükümeti felâketin ızdırablarını hafifletmek için âcil tedbirler almıştır. En ziyade ızdırabımızı mucib olan nüfusça uğradığımız pek acı zayıftır. Diğer tahribatı milletimiz pek az zamanda kâmilan temir ve telâfi edecek ve bugünkü enkaz içinden memleketin güzel bir mamuresi çıkarılacaktır.

Bütün devlet memurlarının fedakârlık, vazifeseverlikte birbirleriyle yarış etmelerini beklerim.

Halkın ızdırabını teskin için bilhassa manevî ahvalde sükûnet muhafaza edilmelidir. Milletimizin Erzincanla candan alakadar olduğu halkça bilinmelidir.

İsmet İnönü

İngiliz - Sovyet Münasebatı

Londra, 27 (A.A.) — Moskovadaki İngiliz büyük elçiliğinin Rusyadaki İngiliz firmalarını derhal işlerini tasfiyeye davet ettiği hakkındaki haberler resmî mahfellerde kat'i olarak yalanlanmıştır. İngiliz - Sovyet münasebetlerinde hiçbir değişiklik vukubulmamıştır.

Sabahtan Sabaha

Siyaset ALEMİNDE

İtalya, yeni ve mühim bir karara mı varıyor?

Yazan: Selim Rağıp Emeç

İtalyan hariciye nazırı Kont Ciano bundan kısa bir zaman evvel İtalyan Fesso ve korporasyonlar meclisi önünde siyasi vaziyete dair bir nutuk söyledi. Birçok esas'larını müphem gördüğümüz bu nutkun bilhassa tereddüde yer vermiyen tarafı, memleketini Almanya'ya bağlayan misakin aynen mahfuz bulduğuna dair olan noktası idi. Bu sarih ihlas rağmen bir müddettenberi İtalyanın, Alman - Rus emri vakii karşısında serbestisini iktisab etmiş sayılması lazım geleceğine dair olan bazı iddia ve yazılara tesadüf edilmektedir.

Maamafih bunların tamamen yersiz şeyler oldukları da iddia edilemez. Zira İtalyan hariciyesinin fikirlerine tercüman olmakla maruf bu'unan Giornale d'Italia'da Virjinyo Gayda geçenlerde mazivi tahlile matuf bir vaziyette altın alta İtalyaya atfedilmek istenen 1915 ittifaka hiyanet meselesine de temas etmiş ve İtalyanın Almanya ile olan münasebatında müttefikinin hiç bir serzenisine yer vermeyecek sarih bir hatı hareket ihtiyar eylediğini tebarüz ettirmişti. Giornale d'Italia'nın göre, o zaman, ittifak bağı bizzat Avusturya ve Almanya tarafından koparılmıştı. Simdi hiç lüzumu olmayan bu nesriyat ile, bugün, vaziyeti mütealede İtalyan resmî mehafilinde sayı dikkat bir fikir iklimi mevcut olduğunu kabul evlemek lazım geliyor. Tıpkı 1915 de olduğu gibi.

Birbirinden ayrılan bu fikirlerden birine göre, Alman - İtalyan ittifakının hâlâ vücudünü kabul eden Kont Ciano ve onunla hemfikir olanların kanaatini bir tarafa almak ve Almanyanın Rusya ile anlaşmada İtalyayı emri vaki karşısında bırakmış olmanın İtalyaya bahsettiği serbestiyi müdafaa edenlerin mütealeasını da diğer bir tarafa ayırmak icab eylemektedir.

Bu sonucunu fikri benimsevenlere göre 1914 harbi ile bugünkü mücedelenen İtalyayı sevkettiği vaziyet bakımından savanı dikkat bir benzerlikleri vardır. 1914 senesinde Almanya ile Avusturya, Sırbistana karşı ilânı harb kararlarını, bu kararı karşı tarafa tebliğ edecekleri gün son dakikada İtalyaya bildirmişler ve daha evvel kendisinin mütealeasını almamışlardı. Halbuki arada mevcut «ittifakî müselles» bağı neticesi olarak daha evvel istisarede bu'unmaları icab ediyordu. Bu sebebledir ki İtalya da, gene vaziyet icabı (1915) de müttefiklerine karşı harbe atılmıştı.

Bugün ise Almanya ile İtalya arasında «celik mühür» adı verilen bir vesika vardır. Buna rağmen Alman hükümeti, Sovyet Rusya ile bir muahede imzalamaya karar verdiğini Kont Ciano'nun ancak iki gün evvel bildirmiş ve etrafı bir istisarede imkân bırakmamıştır. Bu benzerlik etrafında yürütülen mütealealar ve İtalya ile Fransanın, bazı İtalyan emellerini tahakkuk ettireceklerine dair geçenlerde ileri sürülen mülahazalar, İtalyanın, savanı dikkat bazı kararlara varmak arifesinde olduğunu gösteriyor. Bunların hangi istikametlerde tezahür edeceklerini de, nihayet önümüzdeki ilkbahara kadar görmeye olacağız.

Selim Rağıp Emeç

Bir istilâh bahsi

Ciddî bir maarif meselesi iki meslekdaşımız arasında temiz bir münakaşaya yol açtı. Mesele şudur: Mektep ve ilim kitaplarında istilâhlar yeni türkçe mi, arapça mı, yoksa lâtince mi olmalıdır. Meselâ hendese istilâhlarında birine mustatîl mi öz türkçe (Eşkenar) mi, lâtince rectangle mi demek doğrudur?

Her iki meslekdaşın ittifak ettikleri nokta arabi tabirin bırakılmasıdır. Ayrıldıkları nokta da öz türkçe kök ve eklerden istilâh yapmakla bu zahmete katan, madan bugünkü kültür dünyasının kabul ettiği Greko-Lâtin istilâhları olduğu gibi kabul etmek.

Öz türkçe köklerden istilâh çıkarmak fikrinde olan arkadaş diyor ki: — Lâtince istilâhları bilmek bugünkü büyük ilim lisanlarından birini bilen için kolaydır. Fakat bilmiyen aslı ne olsa türkçeden gelen bir yeni kelimeyi daha kolay öğrenir.

Doğrusunu söylemek lazım gelirse ben bu kanaatte değilim. Çünkü ilmi istilâhlar esasen muayyen ilim şubelerinden birini meslek tutanların işine yarar. Mekteplerde öğrenilmesi lazım istilâhlara gelince, körpe bir dimağ ha arapçasını, ha diline yat. km olmayın ve konuşma lisanında geçmiyen öz türkçesini, ha da lâtinesini bel. e. mektep zorluk çekmez. Çekse de bu zorluk her üçü için ayndır. İlim adamına gelince onun esasen bir ecebî dil bilmesi gerektir. Ve bu adam beynelmîlîl ilim sahasında fikir cevherini zenginleştirmek ihtiyacındadır. Şu halde büyük kültür dünyasının kabul ettiği lâtince asılları bellemesi de elbet daha hesablı ve daha faydalıdır.

Mektep talebesi de hesab, hendese, fizik ve kimya gibi istilâhları bol derslerden öğreneceği lâtincelere hangi mesele girese girsün hayatının her adımında tesadüf edecektir. Bugün şöyle böyle bir ilk tahsili olan şoför bile motörden başlıyarak radyatör, piston, karbüratör, vantilatör, ekzoz, pim, safit, distribütör, supap, suspansiyon, resor, volan, debreyaj, pedal, fren, vites, ba.ota, idrolik fren, bujl vesaire gibi bir otomobil üstünde en aşağı iki sayfalık ecebî kelime öğreniyor. Bunların da öz türkçesini aramaya kalkarsak belki bulabiliriz. Fakat; bulduğumuz kelimelerle bir yedek parça ararsak bütün dünya önümüzde taş duvar kesilir.

Yeni ilim, yeni kültür bir küldür. Onu takım taklavat aslı ve istilâh hep beraber alınmak gerek. Vaktile Ahmed Vefik paşa merhuma ham ervahlardan biri taris etmek istemiş:

— Paşa, baston frenk icadıdır. Niçin kullanıyorsun? demiş, Edib ve fazıl insan maruzını softalığına münasib şu cevabla iskât etmiş:

— Zarar yok. Ben onu müslüman ettim!

Buhan Cahid

Şehir Haberleri

Eroin fabrikası kurup işleyen bir lise talebesi yakalandı

Emniyet Müdürlüğü memurları dün, bir müddetten beri sıkı bir tarzda takip ve tarassud altında bulundukları tam teşkilatlı bir eroin fabrikasını meydana çıkarmağa ve fail'lerini de yakalamağa muvaffak olmuşlardır.

Zabitanızı bir hayli uğraştıran bu mühim kaçakçılık hâdisesinin en enteresan tarafı, vak'anın belli başlı iki kahramanından birinin Kabatas lisesi talebelerinden Sazi adında 18-20 yaşlarında bir gencin oluşudur. Bu genç, vasfının küçüklüğüne ve talebeliğine rağmen Osturu şirketinde ustabaşılık yapan İbrahim adında birle anasarak Besiktasta Tuzba caddesinde Kabakçı Havrettin sokasında 7 numaralı evi tutarak, tam teşkilatlı bir eroin imalâhanesi haline getirmiştir.

Teşisat kurulup imalâtin başlamasını müteakib beyaz zehir satışları için bazı kimselerle temasa geçen Sazi bir müddet sonra zabitanın nazarı dikkatini celbetmiş ve sıkı bir tarassud ve takip altına alınmıştır. Fakat çirrekar genç yastından umulmaz bir ihtivatlâ hareket etmiş, bütün bu gizli takiblere rağmen imalâhanenin bulunduğu veri zabıtaya tesbit ettirmek imkânını vermemiştir.

Zabita bu arada İbrahimi de takip ve üç gün evvel elinde büyük bir bavulla Ortaköy taraflarında dolaştığını tesbit etmiş ise de, kurnaz kaçakçı zabita tarafından takip edildiğini hissederek sayını havret bir tarzda ortadan kaybolmuştur.

Kendilerinden şüphe edilen iki kişinin de bu tarzda hareketi Emniyet Müdürlüğü müemurlarını muhtelif takip sekilleri-ne müraacaata mecbur etmiş ve nihayet dün Sazi imalâhanenin bulunduğu eve girerken yakalanmıştır.

Bu evde yapılan araştırma neticesinde, büyük bir odanın eroin imalâne mahsus bir fabrika haline getirildiği görülmüştür. Bu mevanda 15 kilo avfona varan kilo kadar eroin ve beyaz zehir imalâne müsaid bütün alât ve edevat bulunarak, müesadere edilmiştir.

Bir müddet sonra Sazinin suc ortağı İbrahim de yakalanmış ve her ikisi de soruşturma çekilmişlerdir.

Sazi ifadesinde eroini kendisi vaptiğini ve bu işi meşhur eroin kaçakçılarından ve İtalyan tebaasından Armondo adında birinden öğrenmiş olduğunu itiraf etmiştir.

Emniyet Müdürlüğü bu husustaki tahrikatını derinleştirmektedir.

Ticaret İşleri:

Hububat ihracatçıları mühim bir karar verdiler

Şehrimizdeki hububat ihracatçıları, şimdilik buğday, arpa ve cıvdar ihraç fiatlarını alâkadarlarla mutabik kalarak tesbit edilecek fiatlardan aşağı satılmak üzere bir anlaşma vücuda getirmişlerdir.

Bunu temin maksadıyla de ihracatçıları 8 kişiden mürekkep bir icra komitesi seçmişlerdir. Komite icab eden makam'larla temasa ederek bu maddelerin aşgari fiatını tesbit edeceklerdir. İhracatçıları bu aşgari fiattan aşağı fiatla satış yapmamağı ve yaptıkları oferteleri aşgari komitenin tasvibine arz etmeğı taahhüd etmişlerdir.

Bunun aksine hareket edenlerin malın Fob satış kıymetinin yüzde 25 i nisbetinde bir tazminat vermeğı de kabul etmiş bulunmaktadırlar. Hususî mahiyette olan bu anlaşma, dün 6 inci noter tarafından tescil ve şehrimizin büyük ihracatçı firmalarının mümessil'leri tarafından imzalanmıştır. Bu suretle lüzumsuz bir rekabet yüzünden hububatın dış piyasalara değerinden az fiatla satılmaması temin edilmiş bulunmaktadır.

Çocuk Esirgeme Kurumu halosu

Kadıköy Kazası Çocuk Esirgeme Kurumu menfaatine Sene Baş Gecesi Süreyya Sine-ma salonlarında balo tertip edilmiştir. Hususî masa ve duhuliyelerle zengin şimdiden tedariki mümkündür.

Şehirde kömür buhranı kalmadı

Belediyenin kömür depoları açması üzerine mutavassıtlar be'ediyeye karşı cephe aldılar

Belediyenin aldığı tedbirlerden sonra şehirde sömük ve Karabük kok kömürü buhranı önlenmiş, ihtikâr ortadan kalkmıştır.

Belediyenin her tarafa kömür depoları açtığı malumdur. Bu işe başlanmadan önce Karabük kokunun tonunu kömürler kırk liraya kadar satmak suretile ihtikâr yapmakta idiler, piyasada tetkikat yapan Belediye ihtikârî önleyebilmek için en salim tariki kömür depoları açmakta bulunmuş.

Bu hal mutavassıtları memnun etmemiş, ihtikâr yapanları sinirlendirmiş, Belediyenin aleyhine cephe almağa sevk etmiştir.

Belediyenin almış olduğu tedbirler buna da imkân vermemiştir.

İstanbul Belediyesi tarafından Beyoğlu, Besiktas ve Fatih kazalarında açılan kömür depolarında sömük tonu 22,5 liraya satılmaktadır. Kömürler, Belediyenin kömür satışına kızmış ve:

— Belediye bizim ticaretimizi elimizden alıyor, bizi mahvedecek demeye başlamışlardır. Belediye İktisad İşleri Müdürü Saffetin bu hususta bize vermiş olduğu izahat, kömürlerin bu işde yanlış olduklarını göstermektedir. Saffet şunları söylemektedir:

— Beyoğlu, Besiktas ve Fatih açılan kömür depolarında sömük tonu 22,5

liradır. Biz bu kömürleri Kuruçemedeki tüccarın deposundan tonunu yirmi bir lira beş kuruştan alıyoruz. Herhangi bir kömürü, bu kazalarda sömük tonunu 23 liraya satmayı taahhüd ederse ben ona Kuruçemedeki kömürün tonunu yirmi bir lira beş kuruştan veririm. Biz, kömürünün ticaretine mâni olacak değiliz. Ancak, ihtikârî önlemek için haklı olarak bu çareye tevessül ettik.

Üç kazada sömük tonunu 23 liradan fazlaya satan kömürçüye bir daha kömür satılmayacaktır.

Kadıköy ve Üsküdar sömük tonunu yirmi üç buçuk liradır. Bu kazalarda kömürler kömürü bu fiattan satmağı taahhüd ederlerse gelsinler bana. Onlara makbuz vereyim. Depodan istedikleri kadar kömürü ton başına yirmi bir lira beş kuruş vermek suretile alsınlar.

Karabükün tonu her tarafa yirmi yedi lira elli kuruştur. Kömürçüye 23 liraya satması için izin veriyoruz.

Halâ, yarım tondan başlamak üzere arzu ettiği kadar sömük tonunu yirmi bir lira beş kuruştan Karabük kokunun tonunu yirmi altı lira yirmi beş kuruştan Kuruçemedeki depolarımızdan alabilir.

Belediyenin depolarında iki bin ton sömük, 4 bin ton Karabük koku mevcuttur. Daha da gelecektir. Şehirde kömür hem bol ve hem de ucuzdur.

Postanın havale işlerinden herkes şikâyetçidir

Postahaneler vasıtasıyla havale alınması ve verilmesi, son zamanda cidden şikâyeti mucib olacak bir hal almıştır. Bu hal, muamelenin tekâsüfî dolayısıyla daha ziyade İstanbul Merkez Postanesinde kendini gösteriyor. Şu noktaya ilk evvel işaret etmek lâzımdır ki, işlerin güçleşmesinde ve halkın şikâyetlerinin artmasında memurların esaslı bir sun'u takasirleri yoktur. Muamelenin çokluğu ve memur sayısının azlığıdır ki bu şikâyetlere sebebiyet vermektedir. Binaena - leyh, her şeyden evvel vaziyetin ıslahı için gişe sayısını arttırmak lâzımdır. Zira: İstanbul Merkez Postanesinde adı havale yollamak için tek bir gişe vardır. Herkes bu gişe vasıtasıyla yollar. Bunun haricinde bir gişe telgraf havalesi alır ve verir. Bir gişe de tüccarların ve ticari mahiyette iş gören müesseselerin havalelerini verir. İki gişe de perakende halk havalelerini dağıtır. Bu gişeler, bilhassa ay başlarında fazlalayan ihtiyacı önlemekten uzaktır.

Şayet bir memurun terfi veya başka bir yere nakille onun yerine daha az tecrübeli bir memur getirilecek olursa, müşkülât büsbütün artmakta ve bu yüzden, yok yere, iş sahipleri memurlar arasında münakaşalar olmaktadır.

İstanbul Merkez Postanesinin bilhassa havale kısmı, bir kaç vilâyetin muamelesinin çok üstünde bir iş yapar. Posta ve telgraf ve telefon idaresine bu derece yüksek bir gelir temin eden bu faaliyet şubelerini bu halde bırakmak doğru değildir. Gerek halkın boş yere vakit kaybetmemesi, gerek lüzumsuz münakaşaların vuku bulmaması bu işin bir an evvel ıslahı âmidir. Ufak bir teftiş vaziyetini ne derece hazin olduğunu meydana çıkarabilir. Kaldı ki, bu yüzden gecikmiş teftişlerin alacaklılarla ve recekçiler arasında açtığı fuzulî muhabere zaruretleri de caba. Alâkadarların ehemmiyetle dikkatlerini çekiyoruz.

Denizlerde fırtına devam ediyor

Kızı'ın ak faciası hakkında yeni ma'ûmat alınmadı

Sinobda batan Kızı'ın vapuru faciasına aid limanımıza yeniden dün hiç bir malûmat gelmemiştir.

Kazazedelerin ailelerine acenta tarafından geniş mikyasta yardım yapılmasına imkân olmadığından, bu hususta hükümetten yardım istenilmesine karar verilmiştir.

Diğer taraftan Sinob limanına Ankaradan verilen bir emir üzerine kaza mahallinde yeniden ve etrafı bir şekilde araştırmalar yapılmasına başlanmıştır. Bununla beraber dün geç vakte kadar hiçbir cesed bulunamamıştır. Bu itibarla kaybolan mürettebatın vapurun batmasını müteakib yüzerek ıssız bir sahile çıkmış olmaları kuvvetli bir ihtimal dahilinde olduğu söylenmektedir.

Kızı'ın sür'ati

Mağruk Kızı'ın vapurunun süratinin 4 mil olduğunu dün bir refikimiz yazmakta idi. Yaptığımız tahkikat neticesinde vapurun süratinin 4 mil olmayıp 8 mil olduğunu öğrendik. Vapurun sigortalı olmamasına rağmen o kadar eski bulunmadığı da alâkadarlar tarafından söylenmektedir.

Ege ve Marmarada fırtına devam ediyor

Dün Ege ve Marmarada limanımıza gelen malûmata göre, buralarda fırtına devam etmektedir.

Bir kısım küçük meraklı yola devam etmeğı tehlikeli gördüklerinden, en yakın limanlara sığınmışlardır. Büyük vapurlar yollarına devam etmeğı o kadar tehlikeli bulmamışlardır.

Karadenizden gelmesi beklenen vapurlar

Karadenizden dün limanımıza gelmeleri beklenen Cümhuriyet vapuruna Güneysu vapuru dün gelmişlerdir. Alman teftişlerden vapurların birer gün rötalar bugün limanımıza galecekleri öğrenilmiştir.

Bir otomobil kazasının muhakemesi yapıldı

Ölen iki kişinin aileleri de hukuku şahsiye talebinde bulunarak davacı mevkiine geçtiler

Bundan üç ay evvel, Galatada Rıhtım caddesinde iki kişinin çok feci şekilde ölmesiyle neticelenen bir otomobil kazası olmuştur.

Bir müddettenberi ikinci Ağırceza mahkemesinde duruşmasına başlanan bu facianın muhakemesine dün de bakılmıştır.

Dünkü celsede ölen Nikonun annesi Marika ile Haticenin kızı Cemile de davacı mevkiinde bulunarak suçlu ve mevkuf şoför İsadan hukuku şahsiye talep ettiklerini beyan etmişlerdir.

Dünkü duruşmada hâdisenin vukuunu müteakib mahallinde zabıt varakası tutan üç mühendis dinlenecekti. Fakat kendilerine tebligat yapılması karar altına alındığı halde bu tebligatın ifa edilmediği görüldükçe şahidlerin bu yüzden mahkemeye gelmedikleri anlaşılmıştır.

Müddeiumumî, işin mevkuflu olması itibarile teahhüre tahammülü olmadığını ileri sürerek bu hususta ihmali görülen kâtib hakkında takibat yapılmasını istemiştir.

Mahkeme müddeiumumînin bu talebi daairesinde karar vererek duruşmayı başka bir güne talik etmiştir.

Bir komiser muhakeme edildi

Şehremizi komiserliği binasında bir meseleden dolayı celbettığı posta memuru Fevziyi dövdüğü iddiasile taht muhakemeye alınan serkomiser Mehmed Ali hakkındaki duruşmaya dün de Asliye 1 inci ceza mahkemesinde devam olunmuştur.

Evvelce dinlenen yedi âmme şahidinden dördü komiserin Fevziyi dövme-

diğini, diğer üçü de sopa ile kafasını yardığı söylemişlerdi.

Dün bu birbirine zıt ifadelerin telif için yedi şahidin yüzleştirmeleri yapılmış, her iki taraf da eski ifadelerini doğruluğunda ısrar etmişlerdir.

Müvaceheyi müteakib söz alan müddeiumumî Orhan esas hakkında iddiasını yapmak üzere dosyanın kendisine tevdiini istemiş ve mahkemece bu taleb terviç edildiğinden, duruşma başka bir güne bırakılmıştır.

Bir çocuğun ölümü şüpheli görüldü

Kasımpaşada oturan Hüseyin adında birinin 8 aylık çocuğu Mehmed C velki gün ölmüş ve belediye doktora tarafından ölümü şüpheli görülerek keyfiyet adliyeye intikal etmiştir.

Cesedi muayene eden adliye doktoru Enver Karan morga kaldırılmasına lüzum görmüştür.

Gıda maddelerinin hilesiz satışını temin edilecek

Belediye, her nevi madde üzerinde tam bir kontrol yapılabilmesi için şiddetli bir Belediye zabıtası kanunu mevcut olmasını ileri sürmektedir. Bu hususta hazırlanan teklif Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir. Teklife göre ekmeç, süt, hayvan ve nebatî yağ, meyva, sebze ve her nevi gıda maddeleri satanlardan hileyen sapanlar hakkında şiddetli maddeler bulunmaktadırlar. Ancak böyle bir kanun çıkarıldığı takdirde İstanbul şehrinde ihtikâr ve her nevi hileyeye mâni olunabileceği hakkında Belediyede umumî bir kanaat vardır.

Yeni kanun çıktığı takdirde esas fi bir yanlış harekete tevessül etmemek üzere kısıklarak bağlanmış olacaktır.

Türk Hava Kurumu Büyük Modelcilik Müsabakaları

Müsabakalara her bir tayyare modeli girebilir. Kıymetli birçok mükâfatlar dağıtılacaktır. Müsabakada büyük muvaffakiyet gösterene şeref kupası verilecektir. Fazla tafsilât, Türk Hava Kurumu şubesine müracaat ederek alınacak müsabaka broşürlerinden öğrenilebilir. Müsabaka 7/1/940 da Yeşilköyde yapılacaktır. (10770)

DAVETİYE

Matbuat erkânı ile sinema sahib ve müdürlerine ve film san'atkarlarına AÇIK DAVETİYE Sayın Muharir REŞAT NURİ GÜNTEKİN'in Büyük ve "TAŞ PARÇASI" Bu HAKA FİLM tarasından ölmüş eseri "TAŞ PARÇASI" kere sinemaya alındığından bu değerli eser BUGÜN Perşembe saat 18.30 matine TAKSİM sinemasında, Matbuat erkânı ile sinema sine TAKSİM sahib ve müdürlerine ve film san'atkarlarına hususî olarak gösterileceğinden bu ilânımızı davetiye olarak kabul ederek teşriflerini dileriz. Taksim Sineması Müdüriyeti

Yeni seneyi selâmlyan en neş'ell program: Paramount Şirketinin en büyük Saheseri. CLAUDETTE COLBERT'le - DON AMECHE'in en güzel film. GECE YARISI KONTESİ

Bugün LÂLE Sinemasında

Liavoten: RENKLI Miki WALT DISNEY METRO JURNAL son dünya harp haberleri

BUGÜN

Senenin en çok sevilen en çok beğenilen

1- CEZAIR SEVDALARI

CHARLES BOYER - HEDDY LAMARRE - SIGRID GÜRİE

2- KÜÇÜK PRENSSES

RICHARD GREENE - ANITA LOUISE - SHIRLAY TEMPLE

Zelzele felâketi

YAZAN

Rasadhane Müdürü Fatin

[Üstadın «Son Posta» için yazdığı bu yazı felâketin şekli ve şümülü hakkında geçen etrafı malûmat elde edilmeden kaleme alınmıştır.]

En eski zamanlardanberi arzımızın büyük bir kısmında vaki olan ve müthiş sarsıntılarla bütün mevcudatı yerinden oynatarak birçok binaların yıkılmasına ve dolayısıyla buralarda oturan birçok insanların telef olmasına sebep olan bu müthiş âfete maalesef memleketimiz dahi birçok defalar sahne olmaktadır. Dünyanın en çok sarsılan memleketleri iki sahaya ayrılıyor. Biri Bahrimuhitikebiri kuşatan Amerika'nın garb sahilleriyle Asyanın şark kıyıları ve Avustralya adaları (Geocyclinal Circumpacific) kuşağını teşkil eder ki bu sahada buralara tesadüf eden Japonya adaları ile Formoz adaları, Şili sahilleriyle Birleşik Amerika Cümhuriyetlerinin garb sahilleri en şiddetli zelzeleleri kaydetmektedir. Bilhassa Japonya en çok ve şiddetli zelzelelere şahid olan bir memleketdir. Şilide de birçok müthiş zelzeleler olmaktadır. Hatta buralarda tecrübe edilen birçok tedbirler meyanda bazı şehir ve kasabaların yerlerini bile değiştirmeye kadar ileri gitmişlerdir.

İkinci muntaka Akdeniz havzasını ve bilhassa bu havzanın İspanyadan itibaren şimal kıyıları takip ile Anadolu, Suriye ve İrandan geçerek Hindistan, Hindicini ve Cava adalarına kadar uzanan sahadan ibarettir ki buna da Geocyclinal mediterane kuşağı namı verilir. Bu kuşak üzerinde de yer yer birçok müthiş zelzeleler olmaktadır. Bu iki kuşak haricinde kalan yerlerde de münferid bazı sarsıntılar kaydedilmekte ise de umumiyetle bu sarsıntılarda asıl zelzele muntakalarındaki emsalinin şiddet ve vüs'ati görülmemektedir. Nitekim yukarıda tarif edilen kuşakların kapladığı yerlerde de tamamiyle istikrar bulmuş muntakalar pek çoktur.

Bu izahattan anlaşıldığı veçhile memleketimiz de en çok sarsılan memleketlerden biridir. Çok eski zamanlardanberi birçok ecnebi mütehassıslar memleketimizin bu hususiyetini

kaydederek bazı hükümlerde bulunmuşlarsa da bu hükümler hali hazır için pek basit bir dereceyi aşmamaktadır. Kat'i olarak malûm olan Türkiye zelzelelerinin tektonik oluşudur ve memleketimizin her tarafı zelzele tehlikesi karşısındadır. Yalnız Antalya körfezindeki derin çöküntüye rağmen büyük bir istikrar gösteren ve bu körfezi kucaklayan Antalya sahillerini takiben Mersine kadar uzanarak Toros silsilesinin cenub sathı majini teşkil eden muntaka bundan müstesnadır. Buralarda şimdiye kadar tahribkâr zelzeleler kaydedilmemiştir. Şayanı teşekkür olan bir cihet daha var ki memleketimizde zelzele ihtimali bu kadar fazla olmamakla beraber kaydedilen zelzelelerin azamî şiddeti merkali mikyası ile en çok onuncu mertebeyi geçmemektedir. Bu suretle bilhassa eskiden yapılmış binaların mukavemetliliğine rağmen bunların altında barınan insanlar ve barındırılan hayvanlarda o kadar müthiş te'efat kaydedilmemektedir. Hiç şüphesiz ki eğer zelzele ihtimali gözönünde tutularak tedbir alınacak olursa bu gibi telefati asgariye indirmek pek kolaydır.

Dün gece kaydettiğimiz zelzele şiddeti rasadhanede sismografların muntazaman faaliyete başladığı (1934) senesindenberi kaydedilenlerin fevkindedir. Rasadhaneye gelen sismik enerji geçen Kırşehir zelzelesinden daha fazladır. Sismograflardan çıkardığımız neticelere göre recfeler İstanbula şarka pek yakın bir istikametten gelmiştir ve tahminimize göre zelzele merkez üstü muntakası Erzincan - Sivas - Tokad ve civarındadır. Buralarda tahribatın azamî derecede olması lâzım geldiğini tahmin ediyoruz. Bu zelzele tahminimizde asıl merkezi otuz kilometre kadar derinlikte olduğundan kuvvetli sarsıntıların duyulduğu sahanın oldukça geniş olması lâzımdır. Çok temenni ediyoruz ki azamî şiddet muntakası üzerinde memleketimizin kesif nüfusu bir şehri tesadüf etmiş olmasın.

Zelzelelerden almamız lâzım gelen dersler

ANLATAN

Hâmid Nafiz Pamir

Üniversite jeoloji profesörü

Zelzeleler hakkında malûmatına müraacaat ettiğimiz Üniversite Jeoloji Profesörü Hâmid Nafiz Pamir bize şu malûmatı vermiştir:

«Zelzele iki türlü olur. Birine volkanik, öbürüne tektonik zelzele denir. Bizim topraklarımızda vukua gelen zelzeleler tektonik zelzelelerdir. Arzın tabakalarında kırıklar mevcuttur. Anadolu böyle kırılmış muntaka üzerindedir. Böyle tabakaların kırılmasından hâsil olan sarsıntılar tektonik sarsıntılar olmuş olur. Bizim zelzelelerin volkanla alakası yoktur. Zaten volkanik zelzeleler mevcuttur.»

Önemdeki gazetenizde okuduğum zelzele. [dünkü nüshamızda] Ankara, Sivas, Tokad, Samsun, Yozgad ve Amasya vilâyetleri ve bu vilâyetlere bağlı kasaba ve köylerde hissedilmekle kalmaz. Bu zelzele bütün dünya rasadhaneleri kaydeder. Bu zelzele ben, Dikili ve Kırşehir zelzelesine benzettim. Zelzelelerin merkezi daima birdir. Ya'nız bu merkez zaman zaman yerini değiştirir. Dikili, Kırşehir, Diyarbakır, Çankırı zelzeleleri bu suretle zelzele merkezinin yer değiştirmesiyle vukua gelmiştir.»

Her memleketin jeolojik tektonik haritaları yapılmıştır. Bu haritalarda memleketin nereleri sarsılmağa müsaidir, nereleri zayıf noktalardır, belli olur. Bizim maalesef böyle haritamız yoktur. Bu yüzden zelzele olabilecek yerleri evvelden bilemiyoruz. Bunu ancak o muntaka sarsıldıktan sonra kat'i olarak öğrenebiliyoruz.

Yalnız elde edilen malûmata göre zelzele hatlarından biri Marmara denizinden itibaren Boğuya kadar uzanmaktadır. Bu hat üzerinde bulunan şehirler zelzeleye maruz şehirlerdir. İzmit, Adapazarı bu hat üzerindedir.

Diğer bir yarık Dikili ile Bakırçayı üzerinde mevcuttur.

Torbali, Küçük Menderesin üzerinde

Son Kırşehir zelzelesinden bir intiba

bulunan bir yarık hatta tesadüf etmektedir.

Kırşehirde bu yarık yepyeni teşekkül etmiştir. Biz o yarığı takriben 20 kilometre takip ettik.

Bir yerin jeolojik tektonik haritasını yapmadan imar işlerine başlamak hatalıdır. İngilizler bu işe yüz sene evvel başlamışlardır. Balkanlarda da bu hususta bir hareket vardır. Bulgarlar ve Yunanlılar topraklarını tanımakla meşguldür.

Memleketimiz umumiyetle kurak bir yerdir. Jeolojik haritalar yerin altındaki suları bulmağa da yarar. Kurak memleketlerden olduğumuz için yerin altında mevcut suların istifade etmeliyiz. Bu da jeolojik haritalar yapıldıktan sonra meydana çıkar.

Zelzele hattı geçen yerlerde köy, şehir ve kasabalarda imar işleri hususiyet gösterir. Binalar ona göre yapılmalı, köyler ona göre teşekkül etmelidir. Bir köy yaparken tarlayı da nazarı itibara almalıdır. İşte ancak bu işler o yerin zelzele ile olan alakasını öğrenmekle, yani, jeolojik

tektonik haritaların tanzimi ile meydana çıkar.

Bundan evvel vukua gelen zelzele muntakalarını gezmiş, tetkiklerimize aid raporlarımızı Vekâlete vermiştik. Yeni zelzele muntakasını da gezeceğimizi umarım. Her zelzele muntakası hakkında rapor verirken buralarda yeniden yapılacak köyler ve binalar hakkında da tafsilât veriyoruz. Yeni zelzele muntakası için de böyle olacaktır.

Memleketimizin jeolojik tektonik haritası takriben 40 pafta tutar. Bu işi 40 jeolojî ancak 10 senede yapabilir.

Gazetenizde okuduğum zelzele muntakasında birkaç defa zelzele olmuştur. Üniversitede olsaydık bu husustaki notlarımı size verebilirdim. Ankarada ise hafif hafif zelzele daima hissedilmektedir.

Topraklarımızda vukua gelen zelzelelerin merkezi Balkanlara da, Orta Asyaya da geçebilir.

Toprak tabakaları arasında müvazenet vardır. Müvazenet bozulunca zelzele olur. Müvazenet düzelinceye kadar da sarsıntılar taaddüd eder.»

iki otomobil çarpıştı

Fatihden Sarayhanebaşına gelmekte olan 28501 sayılı otomobil, şoför İzzetin idaresindeki belediyyeye aid 122 numaralı otomobille çarpışmıştır.

Bu müsademede her iki otomobil de ehemmiyetli surette hasara uğradıklarından tahkikata başlanmıştır.

Bir amele sıcak su ile yuralandı

Bomontide Sür'at mensucat fabrikasında çalışan ve Feriköyünde Avukat caddesinde oturan 18 yaşlarında Kamil, fabrikada işle meşgulken ne suretle delindiği anlaşıl原因 kazan dan dökülen sıcak su ile vücudünün muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır. Yaralı tedavi edilme üzere Beyoğlu hastanesine kaldırılmış, kaza etrafında tahkikata başlanmıştır.

Hâdiseler Karşısında

ZAVALLI FIRTINA

Zavallı fırtına,

Seni günahkâr addedenlerin kinlerine şahid oluyorum, sana beddua edenlerin seslerini duyuyorum ve sana acıyorum.

Çünkü ben senin günahsız olduğuna, iftiraya uğradığına inanıyorum.

Zavallı fırtına,

Gerçi bilirim: oldukça haşinsindir, şakan yoktur, çürük çarık şeylerden pek hoşlanmaz, kendinin hiç sayıldığını görmek istemezsin.

Gerçi bilirim: Vaktin, saatin yoktur. En umulmadık zamanda ortaya çıkar, dalgaları şahlandırır, sahilleri döversin.

Senin huyların, dünya kuruluşu böyle değildir. Dünya kuruluşu böyle olduğu için de insanların seni yakından tanımasını hoşlanmadığın şeyleri yapmalarını lâzımdır.

Zavallı fırtına,

Ben hatırlıyorum, elbet sen de hatırlarsın. Bundan bir iki yıl evvel sen bir vapur batırmıştın. Vapurun battığı günün ferdasında, sana karşı söylenmedik söz bırakılmamıştı, sana inkisar edil-

mişti. Seni lânetle anmışlardı. Hatta ben bile biran gaflete kapılmış, inkisar edenlerle ağır birliği yapmış, lânetle ananlara iştirak etmiştim.

Fakat sonradan senin kabahatsiz olduğun, asıl kabahatin çürük gemiye sefer yaptırılarda, istiaab haddinden fazla yük yükleyenlerde olduğu söylenmişti.

Bu yeni vak'a da eskiye benziyor: Gene sen mevzuubahs oldun. Gene bütün kabahat sana atfedildi. Çünkü seni (Kı zılmak) vapurunu batırması olmakla itham ettiler.

Fakat dün duydum, kabahat sende değil, Kızırmak vapurunun sefer yapmasına müsaade edenlerde imiş; çünkü kırkını geçmiş vapur çürükmüş, sürati de senin hiç hoşlanmadığın süratten de daha aşağı, ancak saatte dört milmiş.

Eğer hakikaten bunlar böyleyse, gene günahına giriyorlar, gene sana beddua etmekle haksızlık ediyorlar ve işte ben bu yüzden sana acıyorum, sana, zavallı diye hitab ediyorum.

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz ?

Çingiraklı yılanın düşmanı

Çingiraklı yılanın en müthiş düşmanı bir nevi kuştur. Meksika'da bu kuşun avlanması meşhurdur. Çünkü bu kuşun avlanması meşhurdur. Çünkü bu kuşun avlanması meşhurdur. Çünkü bu kuşun avlanması meşhurdur.

Cam devri olacak mı?

Tarihte, taş devri, tunç devri, altın devri, demir devri gibi devirler vardır. Gün gelecek belki de cam devri olacaktır. Çünkü bugün camdan o kadar fazla eşya yapılıyor ve yeni yeni keşifler elde ediliyor ki insanın buna inanaçağı geliyor.

Yaban köpeği: Dingo

Avustralyanın son aylar içinde çok mühim bir mevki işgal eden «Bir numaralı bir düşman» ortaya çıkmıştır. Bu bir numaralı düşman Dingo adını taşıyan bir nevi yaban köpeğidir. Bu yaban köpeği kümeslere ve bilhassa koyun sürülerine pek fazla musallat olmuştur. Bunlar, cenubi Galles vilâyetinde daha fazla türemiştir. Bir Dingo'nun başına hükümet üç İngiliz lirası mükâfat vâdeylemiştir. Teşrinisanide bu üç İngiliz lirası mükâfat altı liraya çıkarılmıştır.

Dingo çok sert ve yırtıcı bir hayvandır. Aynı zamanda çok da kurnazdır. Fazla bir sür'ate maliktir. yakalamak adeta imkânsızdır. Çalılıklar arasında saklanır, kendini kıyasıya müdafaa eder. Dingo'yu yakalamak isteyen avcı onu vurmaya muvaffak olamazsa muhakkak hayatını kaybeder. Dingo bir adamın üzerine hücum eylediği vakit ondan kurtulmak imkânsızdır, bıçak, kama hiç para etmez. Kalb ve gözlerinden rovelverle vurulmadığı takdirde rovelver kursunu bile ona karşı az tesirli kalmaktadır.

Amerikadaki işaret memurları

Amerikada, yol işaret memurlarının, her iki kollarında birer yeşil ve sırtlarında kırmızı ampuller vardır. Belle rinde taşıdıkları kuru piller bu ampulleri aydınlatmaktadır.

Amerika polislerin radyoları

Amerika polislerinden bazılarının yanlarında taşıdıkları radyoların sikleti 900 gramdır. Bunlar yüz altmış kilometre dahilinde yapılan neşriyati alırlar.

Deniz fenerlerinin tahammülü

En şiddetli dalgaların çarptığı zaman yaptığı tazyik en çok bir metre murabbına 40.000 kilodur. Bu tazyike tahammül edecek kudrette deniz fenerleri yapılmıştır.

Mukavvadan kilise

Norveçteki Bergen kilisesi üzerine kireçli bir nevi madde sürülmüş, mukavvadan yapılmıştır.

GÖNÜLİSLERİ

İki suale, iki cevap

«Kadıköy» postanesinin damgasını taşıyan bir zarfın içinde imzası, hattâ insiyali nasılsa unutulmuş, bir mektub çıktı. Bu, anlaşılıyor ki bir genç kızın mektubudur ve derd yanyor:

«Aramızda hiçbir itiraf teati edilmeyen, yekdiğerimizi sevilmeden sevenlerdeniz, yalnız bu vaziyet artık bana ağır gelmeye başladı. Sevdiğim erkeği karar vermeğe sevk etmek istiyorum. Ne yapmalıyım?»

İki ihtimalden biri:

Ya bir diğer gence karşı alâka besler görürsünüz, yahud da hiç bir şey yapmadan sevdiğinize karşı yapmakta olduğunuz muameleyi biraz «soğutur»sunuz. Bence bu sonuncu şık müreccaktır.

Bayan Şekibeye:

— Bir erkeğin bir kadından ayrı -

lamaz hale gelmesi için ne yapmalı diyorsunuz.

Amerikalılar ticaret âlemine intisab etmek isteyenlere şu nasihat verirler:

İki hedefiniz olacaktır, birincisi «patronunuz» nazarında kendinizi feda edilmez bir uzuv haline getirmektir, ikincisi de yükselmeğe çalışmaktır, derler. Size aynı şeyi söyleyeceğim: On senedenberi birlikte yaşadığımız halde, bütün isteklerinizi, ısrarlarınıza rağmen meşru zevce haline gelemeğinizin sebebi kocanızın nazarında o mevkiil kazanamamış olmanızdır. Fakat zarar yok, gene tecrübe ediniz, ve o hale geldiğinizize mutlak surette kanaat getirmediğimiz gün kat'i bir cevap isteyiniz.

TEYZE

Bir Amerikan - Japon harbi ihtimali karşısında düşünceler

YAZAN

Emekli general H. Emir Erkilet
"Son Posta,"nın askerî muharriri

Bund gazetesi Japon Tümgeneral (feriki) Kiyekatsou Satou tarafından «Muhakkak ve yakın bir Nipon - Amerikan harbi» adlı enteresan bir kitap neşrettiğini haber veriyor. Muharrir eserinde Amerikanın Japonya'ya bir taarruz ihtimalini tetkik ederken Amerikanın Hawai'ye olan mesafesinin (2100 deniz mili) bu Amerika Pasifik üssünün Japonya'ya olan mesafesinden (3380 deniz mili) daha az olduğuna dikkati çekerek şu mütaleada bulunuyor:

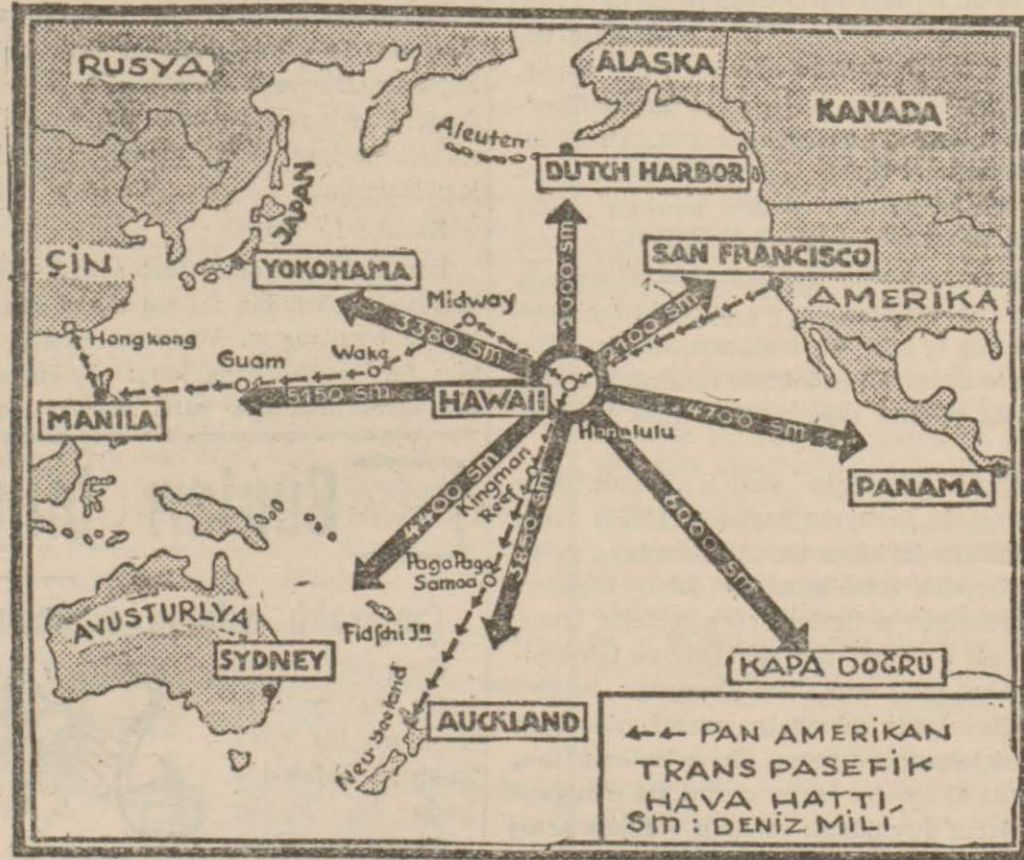
İki tarafın deniz kuvvetlerini muadil farzettığımız takdirde bir harbe Şimali Amerika Birleşik devletleri donanması Hawai'yi Japonyadan daha evvel tutabilecek ve buraya dayanarak harbin talihinde müessir bir rol oynayacaktır. Bunun için Japonyanın daha seri gemilere malik olması ve bir baskın harbi yapması lâzımdır. Bu takdirde Hawai süratle işgal olunarak Amerika donanması tahrir edilecektir. Panamaya varmak, harbi Amerika topraklarına nakletmek, liman ve sahillerini tapzetelemek ve nihayet Amerikayı yenmek ancak bu suretle mümkündür (?)

General Satou'nun bu fikirlerinin trajik ve maceraperestane mahiyetlerinden sarfınazar, işin hakiki cephesi şudur ki, Şimali Amerika Birleşik devletleri ile Japonya arasında birçok yıllardanberi bulanık ve sert bir hava esmektedir. Nipon - Amerikan rekabeti kaynaklarını siyasi, askerî ve bilhassa iktisadi sebeplerden alır ve hepsi garbi Pasifik ile Uzakdoğuya hakimiyet esasında toplanır.

Şüphesiz Amerikada birçok politikacılar iş adamlarından mürekkep «infradcular» partisi vardır ve bunlar doğu Asyadan çekilmeği tavsiye ederler. Fakat buna mukabil infradculığı protesto eden diğer bir «faaliyet» grubu vardır ki çok iyi organize edilmiş Amerika tüccarlarıyla Çin'in bilhassa büyük zirai ve madeni imkânlarını bilen ve takdir eden Çinlilerden mürekkebidir.

Diğer cihetten Amerikalılar iyi biliyor ki Japonya Çine hakimiyet sayesinde, şimdi Amerikanın ona verdiği bütün ham maddelerin çoğunu orada bulabilecekler ve bu sebeble Nipon - Amerikan ticareti azalacaktır. Bundan başka Japonya mamulâtının çoğunu Çine satacağı için bu sefer Çin - Amerikan ticareti bozulacaktır.

Japonya bir yılda (1933) de, yaptığı

2,700 milyar yen kıymetindeki ithalatın 1,3 milyarı, (yani takribi yarısı) Amerikadandır. Birleşik Şimali Amerika devletleri halkının yüzde 75 ilâ 80 i infradculuk cereyanının aleyhinde olup Japonya ve Çinde olan büyük ticari ve iktisadi menfaatleri bırakmamak taraftardır. Cümhurreisi Ruzvelt te şahsan faaliyetçiler tarafından Japonya'ya Cini istila etmeleri ve binlerce sivil halkı uçak bombaları ve makineli tüfek ateşleriyle öldürmeleri yüzünden Amerika efkârı umumiyesi Japon aleyhtardır.

Bu sebeplerle Amerika hükümeti Japonya'nın doğu Asyada bir tarafı olarak yarattığı vaziyeti tanımamakta ve dokuzlar muahedesi tutmakta sebat etmektedir. Bununla beraber üç seneye yakın bir zamandanberi devam eden Çin harbi esnasında Japonlar Amerikanın haklarına birçok defalar taaddi ederek bunları çiğnemişlerdir. Bu sebeble de Amerikalılar Japon'arı artık bir hasım olarak telâki ediyor'ar. Japonlar da bunu biliyor ve bilhassa 1911 ticaret muahedesi'nin feshini, bu husumete bir delil olarak alyorlar.

Japonların Ruslarla anlaşmaları gerçi, Çin ve Amerikaya karşı o'nan simdiki ağır durumlarını bir derece hafifletmiş ve belki Amerikaya karşı o'nan iktisadi bağlarını biraz çözmüştür. Fakat Amerika

daki umumi kanaat, Japonya'nın Amerikan yağ ve petrolundan, Amerikan demir ve demir mamulâtından ve nihayet Amerikan pamuk ve makinelerinden müstağni kalamaz. Bunlarsız Japonya ikusadi mevcudiyetini devam ettiremediği başka Çin harbinde de idame edemez.

Eğer Amerika mahsulâtını Japonya'ya satmazsa, Çinde boğazına kadar harbe girmiş bulunan Japonya pek çabuk uçurum kenarına getirilebilir. Zaten Avrupa harbinin bidayetindenberi Japonyanın vaziyeti fenalaşmıştır; çünkü artık ne İngiltereden ve ne de İngiliz dominyonlarından mübaya'a edememektedir. Üstelik Nipon - Amerikan ticaret muahedesi önümüzdeki ayda mer'iyet ten düşeceği için şimali Amerikadan da hiç bir şey alamıyacağından Japonya pek müşkül bir duruma düşecektir.

Bu sebeble Amerikada umumiyetle şu fikir hâsil olmuştur: Japonlar, eğer külliyen harab olmak istemezlerse, Ruslar'la anlaşsın bulunmalarına rağmen, Çin harbinin müşkülâtı dolayısıyla er veya geç İngilizlerle ve Amerikalılarla anlaşma mecbur olacaklardır.

Japonyada bu hal pek iyi biliniyor ve Amerika iktisadiyat ve ticaretini harekete getirmesini pek iyi beceren reis Ruzvelt te diğer cihetten muazzam A-

(Devamı 10 uncu sayfada)

ZİRAAT

Memleketimizde tilki yetiştirilebilir mi?

Türkiyede böyle bir teşebbüsün henüz pek sırasız olduğu fikrindeyiz. Büyük değil, orta çapta bir tilki çiftliğinin kurulması için bizim paramızla en aşağı 100 bin liraya ihtiyaç bulunduğu tahmin ediliyor. Buna mukabil henüz koyunculugumuz ve tavukçulugumuz büyük hizmetlere muhtaçtır.

Yazan: Tarımman

Haber aldığımız göre Ziraat Vekâleti, memleketimizde tilki yetiştirmek imkânlarını araştırmak üzere, Devlet şahsında bir mütehasşısı davet etmiş bulunmaktadır. Sahalin adalarında yetiştirdiği tilkilerle şöret bulan bu zat, yanına katılan Türk veterinerlerinden B. İsmail Hakkı ile birlikte Bursa havalisini gezmiş ve neticei tetkikatını bir raporla Ankaraya bildirmiştir.

Sızan malûmata göre mütehasşıs, Karacabey harasını bu iş için uygun bulmamıştır. İklimce yazı sıcak geçen bu çevrede, yüksek kıymette deri elde edilemeyeceği kanaatinde. Uludağ da gidip gelmenin müşkülâtı bakımından mahzurlu görmüştür. Eğer tilkilerin ihtiyaçlarını taşımak hususunda bir kolaylık temin edilebilirse, Uludağ tilki yetiştirmesine pek elverişli olacaktır. Bay Devletşah burada bir çiftlik kurmayı tavsiye ile beraber, bir defa da Sarıkamış ve Kars havalisini tetkik etmek arzusunun izhar etmiştir.

Gümüş renkte kıymetli bir derisi olan Arjantin tilkilerinin hususî surette yetiştirilmesi, bugünkü moda dünyasının hararetle himaye ettiği bir iş. Nitekim bazı memleketlerde bu tilkiler muvaffakiyetle yetiştirilmekte ve azımsanmıyacak bir para da kazanılmaktadır.

Fakat Türkiyede böyle bir teşebbüsün henüz pek sırasız olduğu fikrindeyiz. Büyük değil, orta çapta bir tilki çiftliğinin kurulması için bizim parayla en aşağı yüz bin liraya ihtiyaç bulunduğu tahmin ediliyor. Tilki barmırdırmak için tesisi icab edecek hususî yerlerden gavri, onlara yem olacak et hayvanları için de ayrıca yerler yapmak zaruretinin bulunduğu düşünülürse, bu işletmedeki masrafın daha yukarı da çıkabileceği söylenebilir.

Henüz, koyunculugumuz, sığircılığımız, hattâ tavukçulugumuz büyük hizmetlere muhtaç bir halde seyrederken, tilki yetiştirmeyi düşünmek, kanaatimizce acele bir heves olacaktır. Asrıldanberi koyun yetiştiricisi olan memleketimizde, merinosu üretmek ve bir bölge koyunculugunu da o vecheye yöneltmek kolayca başarılamamış, ve devletce gösterilen bunca gayretlerin yanı sıra, uzun yılların geçmesine de zaruret hasıl olmuşken; bu çe-

şid teşebbüslere girişmek münasib olmaz. Astragan derisile şöret bulan Karagül koyunlarının da memleketimizde yetiştirilmesi yıllardanberi devlet elinden halk eline geçmemiş ve hep tecrübe safhasında kalmıştır. Koyun gibi ünsiyet peyda ettiğimiz bir hayvanın değil, yüksek itina muhtaç Arjantin tilkilerinin yetiştirilmesi ise devlet elinden, köylü eline kolay - kolay geçebilecek bir mevzu değildir.

Fikrimizce Arjantin tilkisinin memleketimizde yetiştirilmesi imkânı bulunsa dahi, bu işle uğraşmayı geri bırakarak mesaimizi öteki mevzularımız üzerinde taksif etmek, memleket ihtiyaçlarına çok daha uygun düşecektir.

Şimsirlerin yenilenmesi

B. Cemil Çengeller'e:
Pek kartlaşmış olan şimsirlerin budama ile dinleştirilmesi mümkün olmadığı zamanlar, bunları tamamen söküp atmak ve yerlerine yenilerini dikmek icab eder. Budama ile yola gelmeyen şimsirlerin ekseriya kökleri son derece sıkışmış bulunur. Bu vaziyette nebat mahdud bir sahanın gıdası ile geçinmek zorunda kaldığından gayet cılız sürgünler verir. Yer yer kuruduğu görülür. Şimsirlerde çok defa bu illet vardır. Onun için artık makasla onarılamayan şimsirleri köklemek en doğru bir harekettir.

Zahmetli bir iş olmasına rağmen sökülen şimsirlerin yerindeki toprağı da değiştirmek zaruridir. Aynı nebatın uzun zaman kaldığı yerî adeta zehirlediği anlaşılır. Toprağı değiştirmek lâzımdır ki, yeni dikilecekler, lâyıkı ve hile gelişsinsin!

Şehir süprütü dökülen yerinden getirtilen eski şimsirlerden çıkaracağımız çelkiler, de, biraz (koltuk altı) bulunmasına dikkat ederseniz daha iyi tutarlar. Çelkileri iki sıra üzerine çapraztari gelecek şekilde dikmek ve diplerini iyice sıkıştırmalıdır. Bu işi ne kadar erken bitirirseniz o kadar iyidir. Kuvvetli donlar olmayan memleketlerde en münasib mevsim sonbahardır. Tarımman

Filyostan Ereğliye kadar olan saha

bir liman addediliyor
Kömür havzasının haiz olduğu hususiyetler gözönünde tutularak Filyos sağı mansabından Ereğliye kadar olan saha dahilinde bir liman addedilerek bu saha dahilindeki iskeleler arasında kömür ve amele nakliyatından başka sair ticari işlere ilişkin teknik motorli, yelkenli ve körekli nakil vasıtalarının patente ve sihi muamelelerinden istisna edilmiştir.

— Ölmüş müydü?
— Bilmiyorum...
— Göğsünden bıçağı çıkarırken hareket etmedi mi, hayat alâmi göstermedi mi?

— Hayır!...
— Üstün, başın neden kan oldu? Ölmüş bir insandan kan fışkırır mı?
— Ah.. Neclânın üstüne kapandım...
— Kaçan bir adamın ayak sesleri gibi bir şey işitmedin mi?

— Hayır!...
— Etrafta kimseyi görmedin mi?
— Görmedim.
— Hekimin ve polisteki mütehasşısınların aksi raporlarına rağmen sorayım: Kanı intihar etmiş olmasın? Buna sebep var mıydı?

— Hiç bir sebep yoktu...
— Daha evvel aramızda kiskançlık ve saire yüzünden münazaa, münakaşa gibi bir hal geçti mi?..
— Kaçtı mı?..
— Pekî; hâdiseyi kendince nasıl izah ediyorsun?

— Edemiyorum...
— Bunun bir cinayet olduğuna kanı misin?
— Gayet sarîh...
— Cinayetin gayesi?..
—

— Sirkat mi?.. Neclâ Hanım boynunda broş, parmağında yüzük gibi zikriyet şeyler taşıyor muydu?.. (Arkası var)

«Son Posta»nın tefrikası: 44

BEN ÖLDÜRMEDİM

Haşmet, hıçkırık'ar içinde, şu cevabı verdi:

— Ben öldürmedim bay müddeiumumî! Ben öldürmedim! Siz hükmünüzü vermişsiniz, kanaatinizi edinmişsiniz; artık bana neden soruyorsunuz? Tahkikatınızı bitiriniz, iddianamenizi yapınız, beni mahkemeye veriniz, muhakeme safahatında mahvıma yürüyünüz; fakat kanaatlerinizi şimdiden yüzüme karşı söylemek suretile beni tazibden vazgeçiniz! Muttasıl ağlıyan Haşmete.

— Bak çocuğum; dedim, ben de insanım. Göz yaşlarına ben de dayanmam. Fakat beni, şu masanın başında, alelade bir insan zannederek hissiyatımı tahrîk maksadile aktörlüğe kalkışmaktan ve göz yaşı dökmekten zerre kadar fayda umuyorsan aldanyorsun. Çünkü ben vazife esnasında alelade bir insan değilim; teşahhus etmiş kanunum! Bir taraftan çok rahim olan kanun diğer cihetten taşan

hissiz, kayadan serttir. Kanun, cemiyetin nizamını bozanlara karşı tamamiyle duyğusuzdur, kaabsizdir; ne eğilir, ne bükülür.

Şimdi senin karşında vatandaş Ekrem Çelik bulunuyor; insan şekline girmiş kanun oturuyor; anlatabildim mi?

— Ben öldürmedim!..
— O halde kim öldürdü?
— Ben öldürmedim!..
— Genç kızın kalbine bıçağı başkası sapladı; sen de zavallı yavrucağı acıyarak çıkarıverdin öyle mi?

— Pekâlâ; cevap verme; mahkemede konuşuruz!.. Yalnız sana tekrar etmek isterim ki umumi hakların müdafii benim. Mahkeme huzurunda hasım sifatile, kurbanının basbasından evvel, beni bula-caksın. Ben cemiyetin huzurunu, nizamını, imminin haklarını muhafaza ve müdafaa ile mükellefim. Bu mükellefiyeti.

mi ifa esnasında önüne çıkanları, zerre kadar merhamet hissine kapılmaksızın, devirmek vazifemdir. Binaenaleyh, samimî olarak, beni kazanmakla çok şey kazanmış olursun.

Evet, hâkimler hükümlerinde serbesttirler ama mahkemenin aynı zamanda ikimiz arasında bir nevi hakem olduğunuda unutmamalısın. Mahkeme seni dinleyecek ve hükmünü bizim iki tarafı iddialarımızla beraber delâile de istinad ettirerek kulağın vicdanına verdikten sonra onun emrini kitaba uydurmak suretile neticeye varacaktır.

İnadı bırak oğlum; bir öğretmensin. Kanunun ne demek olduğunu gayet iyi bilirsin. Vaziyeti görüyorsun. Sadece «ben öldürmedim» demek kâfi değildir; bunu isbat çalışmak ta gerektir. Bana izah et; sen oraya gidince kız vurulmuş mu gördün?
— Evet!..

Matbuat Hatıraları

Nasıl gazeteci oldum?

ANLATAN

OSMAN CEMAL

Ne zamandır, Osman Cemal arıyorum. Kime sorsam Topkapıdaki, bir yeri tarif ediyor. Orada, Eyüde, Edirnekapıda bulmak mümkün ama, muharrir Osman Cemal Babalıde yakalamak başka.. bu, üstad Fahrettin Kerimi içki içerken görmek kadar garib olacak. Çünkü Osman Cemal yazılarını bırakmak için Babalıye gelir. Yazmak için başka dekor arar. Ne ise (İkdam) da nasılsa elime geçti. İlk sualimi şöyle cevablandırıyor:

Muharririğe başlayış..

— Gazeteciliğe değil, muharrirliğe ama, şiir tarafından muharrirliğe, küçükten çok hevesim vardı. Fakat ben o zaman biraz da hasarı, yaramaz, ele avuca sığmaz bir cocuktum. Böyle olmakla beraber içimde anlaşılmasın bir hazin tarafından şiir, yahud romantik yazılar yazmak hevesi gibi bir şeyler vardı. Senin anlıya-çağın da on dört, on beş yaşında iken bir yandan aşık, - amma neye aşık olduğunun kendim de farkında değilim - bir yandan şair ve muharrir taslağı, namzedi gibi bir şeydim; aynı zamanda da o zamanın sporu olan dehşetli bir koşucu idim. İşte bu sıralarda Beyazıdaki ihtiyar bir kitabıcıdan, yirmi paraya mı, kırk paraya mı bilmem, (Nebahat) diye küçük bir romancık almıştım. Onu okuduktan sonra büsbütün yerdim feryadı.. Artık boynuna vezinsiz, kafiyesiz tarafından bir takım kıtıpıyoz şiirler ve bir takım pes-tenkerani hikâyecikler karalıyordum. Gene bu sıralarda bende bir taklid havası uyandı. Taklidli yazılar yazıp sokaklarda, mektebde, kahvede arkadaşlarıma okuyor, onları güldürüyordum. Derken ilk defa olarak gittiğim Manakyan tiyatro-sunda, seyrettiğim (Lâdam o Kamelya), (Jak Varley), (Dalilâ) gibi piyesler ve bir taraftan Oktay Föyye'nin Fakir Delikanlısı gibi tercüme ve bazı telif hissi romanlar beni bu yola, yani muharrirliğe sevk etmiş oldular.

— İlk yazının çıktığı gazete?..

— Eşek!

Etrafıma bakındım. Ne bir başkası, ne de ben bu küfüre «iyakat» kesbedecek bir harekette bulunmamıştık. Osman Cemal, bereket versin, sözünü çabuk yürüttü. Yoksa bunu az daha küfür manasına alacaktık.

— Bir Baha Tevfik vardı. Çok yaman ve çok antika bir adamdı. Rahmetli bir gün «Eşek» isimli bir gazete çıkarmıştı, bizde de muharrirliğe heves var ya tuttum, (Softanın Kadıköyüne ilâni aşkı) diye bir softa ağzından (Ah kariyei kadî) diye tam medrese ağzıyla bir nesir parçası yazıp gönderdim. Orada intişar etti. Bundan cesaret alarak, gene aynı gazete o zamanki (Karagöz) e ve gene Baha Tevfik'in (Zekâ) isimli mecmuasına arasına ufak tefek şeyler yazmağa başladım. Lâkin bunlar amatörlik devresinin ilk yazılarıydı.

— Ne vakit profesyonelliğe başladın?..

— Mütarekede, Akagündüzün çıkardığı (Alay) isimli mizah mecmuasında.. Bir gün şahsan tanımadığım Aka. «yazılarını al, idarehaneye gel» diye, beni mektubla çağırmıştı ve ben de yazılarımı alıp Akaya gittim. Yazılarım şunlardı: «Bir mizahî manzume, iki mizahî fıkra, bir de benim asıl parlamama sebep olan «Çuvalcı şeyhinin halifesi» isimli hikâyem..

Akagündüz bunlar için o zaman bana yirmi lira vermiş, bu yazılar benim profesyonelliğimi ifân etmiş oluyordu. Ondan sonra Semih Lütfisin çıkardığı «Ay-na» isimli mizah gazetesini aylarca tek başıma doldurdum.

Bilâhare bir müddet te (Aydede) de birçok yazılarım intisar etti, sonra en parlak devrim olan (Akababa) devri başladı. Nihayet günün birinde Mecdi Sadreddin benden (İkdam) için yazılar istedi. ki, o zaman (İkdam) da çıkmış olan yazılarım orijinalite ve verli hususiyetleri cihetinden birçok kisilerin dikkatini çekti. Günün birinde «Bizde roman nasıl yazılır?», diye yazmış olduğum bir yazı

Osman Cemal

üzerine muhterem Necmeddin Sadık benî (Akşam) a daimi muharrir olarak aldı. (Akşam) da üç dört sene acaba ben neler yazmadım?

Nihayet oradan bir karpuz kabuğu - nun kurbanı ve bana büyük alâka gösteren Necmeddin Sadıktan ayrıldığıma müteessir olarak çekildim. Ayrılır ayrılmaz da derhal, daha iyi şartlarla (Cümhuriyet) e aldılar. Fakat felek orada da bana yâr olmayınca sizin (Son Posta) nın ağabeyi (Son Saat) e kapağı attım. Gazete kapanınca kadar orada kaldım. Son bir müddet şurada burada serbest yazılar yazdım. Son zamanda (Haber) e geçtim. Dört beş sene orada muntazam çalıştım. Ve en alâka uyandıran (Çin-geneler) romanını orada tefrika edip, kim bilir nedense, onun ağabeyi (Vakit) e geçtim. Şimdi ise bizim Etem İzzetin İkdamında pala sallıyoruz.

— Peki Etem İzzet niçin sizin oluyor?

— Çünkü vaktile İsmail Faik denilen zatın (Payitaht) isimli bir gazetesini vardı. Salâhaddin Enis orada sekreter, Çapanoğlu Münir muhbir, Ekrem Vecdet isimli bir şair de başkâtib, şimdiki kız lisesi müdürü Sabri baş muharrir, rahmetli Mehmed Rauf, gazete -

nin tiyatro kısmı şefi iken ben de orada fıkracı ve istihbarat şefi idim. İşte Etem o zaman oraya istida ile müracaat etmiş ve bütün heyetin huzurunda inşa ve kibabetten imtihan vererek on iki buçuk lira maaşla oraya çırac olarak alınmıştı. İşte şöyle böyle yirmi beş senedir, matbuattayım.

En korkunç ve gülünç iki hatıra...

— Akbabada çalışırken, o zamanın kabadayılardan birisini tevkifhaneye atmışlardı. O vakit Semih Lütfi de (Zümrüdü Anka) yı çıkarıyordu. (Zümrüdü Anka) bu kabadayının çirkin bir karikatürünü koyarak onunla alay etmişti. O aralık (Akababa) da (tarzı kadim) mizahî manzumeler yazan şair Abdülbaki Fevzi isminde çok iyi bir arkadaşımız vardı. Bir gün nasılsa bu aziz arkadaşına bir azizlik yapmak aklımıza geldi, ressam Ramiz bana fevkalâde güzel bir Rum makyajı yaptı. Çatık kaşlar, pos bıyıklar, didon sakal, ben oldum sözde Beyoğlunda çıkan (Proiya) gazetesinin sahibi imtiyazı Mösyo Haralambidis.

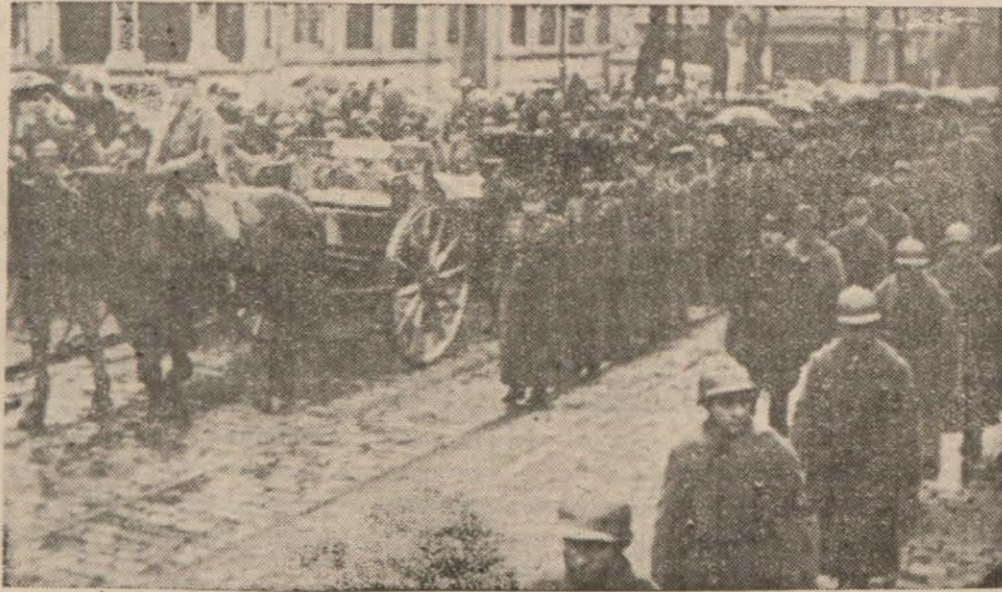
Biraz sonra Abdülbaki gelince, kendisine:

— Seni bir Rum gazetecisi görmek istiyord!

Dediler. Ve ben o kıyafetle Abdülba-kinin yanına girdim. Ben fevkalâde güzel Rum taklidi yaparım. Rum taklidi yaparık bunun (tarzı kadim) manzumele-rinin her bir tanesini birer liradan rum-caya koymağa karar verdiğimi söyledim. Mutabık kaldık. Ertesi gün manzumele-rini alarak (Proiya) gazetesini idarehanesine getirdim. Zavallı Baki ertesi gün (Proiya) dan başlayarak bütün Rum gazetelerini dolaştı, bir türlü matbaaya gelen adamı bulamadı. İşte bundan cesaret alarak, ertesi gün de gene ressam Ramiz, bana o hapishaneye atılan kabadayının makyajını yaptı, sırtına da bir kürk giydim. Bizim alt kattaki (Zümrüdü Anka) idarehanesine indim. Semih Lütfiyi dışarı çağırdım. Alt katta:

(Devamı 10 uncu sayfada)

Korgeneral Halis Bıyıktay askerî merasimle defnedildi

Cenaze merasiminden bir intiba

Evvelki gün vefatını teessürle haber verdiğimiz İstanbul Komutanı Korgeneral Halis Bıyıktayın cenazesi dün saat on birde askerî merasimle Gülhane hastanesinden kaldırılarak Edirnekapı Şehidliğinde hazırlanan makberi mahsusuna defnedilmiştir.

Cenazede General İzzettin, Kâzım Karabekir, Hüseyin Hüsnü, Süreyya Hidayet, Osman Tufan, İshak Avni ile Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar, Emniyet Müdürü Muammer Akalın, Alman elçiliği Ataşesi ve merhumun yakın akrabası ve dostları ile kalabalık bir halk bulunmuyordu.

Alayın Gülhane hastanesinden hareketinden evvel General İzzettin, merhum hakkında kısa bir hitabede bulunmuş, müteveffa Generalin askerî meziyetlerinden bahsetmiş ve:

— Hâls büyük bir asker ve çok iyi bir

insandı. Memleket değerli bir evladını daha toprağa verdi» demiştir.

Müteakiben cenaze alayı önde, Reiscümhur, Meclis Reisi, Başvekil, Genelkurmay Başkanlığı ve Millî Müdafaa Vekâletle, Alman büyük elçiliği ve müessesatı saire tarafından gönderilen çelenkler olduğu halde 11,30 da hareket etmiştir.

Top arabasına konan tabutun arkasında matem havası çalan kolordu bandosu, deniz ve kara kuvvetlerimizden mürekkep birer lıhtıram kıt'ası bir bölük süvari ve polis müfrezesile askerî okullar ve cenazeye iştirak eden zevat ve halk yürüyorlardı.

Alay Divanyolunu takiben Beyazıda gelmiş, merhumun namazı Beyazid camiihinde kılınıktan sonra cenazesi ihzar olunan otomobile konarak Şehzadebaşı ve Fatih taraflarına Edirnekapıdaki Şehidliğe getirilerek ebedî medfenine tevdi kılınmıştır.

«Son Posta» nun zabıta romanı: 35

ZEHİRLİ GÖLGE

Yazan: CEVAD FEHİMİ

Bir kadın meselesi

Leylâ Hanımın tereddüdü karşısında Rıdvan Sadullah müdahaleye mecbur kaldı

Bu cevap Leylâ Hanımı daha fazla alâkalandırdı. Heyecanla:

— Ne diyorsunuz sahi mi? diye sordu. Nasıl ele geçirdiniz?

— Kaçarken kendisi düşürmüştü. Baktınız, üzerinde (V. G.) markası var... Yani Vasko de Goma!

Leylâ Hanım:

— Evet görüyorum! diye tasdik etti. Sonra bir şey söylemek istiyormuş da karar veremiyormuş gibi durdu. Bunu farkeden Rıdvan Sadullah kendisini teşvik etti:

— Bir müşâbekten bahsettiniz. Vaktile bu ağızlık ki benzerini mi gördünüz?

— Hayır, ben görmedim... Bilmem anlatmaya değer mi? Boş lâkırdılarla sizin kıymetli vakitlerinizi ziyaa uğratmış olmuyayım.

Rıdvan Sadullah ısrar etti:

— Hayır, hayır, anlatınız... Bazan en ufak şeyler büyük neticeler doğururlar. Siz görmediniz, yani size vaktile bu ağızlıktan bahsettiler. Yarısı siyah, yarısı sarı kehribar ağızlık... Üzerinde altın - dan marka var. Zivanası da altından... Öyle bir ağızlık ki tarif ile pekâlâ tanı-nabilir. Benzeri pek az bulunur. Evet, bundan size vaktile kim bahsetmişti?

— Kocam Raif.

— Ne diye?

— Böyle bir ağızlık vaktile bir dostu - na hediye etmiş?

— Kime?

— Bir Ruma!

— Adı?

— Vafidis Gavriyeloğlu!

Bu isim odada bir bomba tesiri yaptı. Serkomiser yerinden sıçırarak bağırdı:

— Vafidis Gavriyeloğlu mu? (V. G.) harflerile başlıyor. Vasko de Goma gibi... Hay Allah belâsını versin!

Hepimiz heyecanlı idik, hakiki katili ele verecek mühim bir ipucunun meydana çıktığı hissi kablelvuku hepimizde hâkim bulunuyordu.

Rıdvan Sadullah:

— Lütfen devam ediniz! dedi.

Genç kadın mahzun bir eda ile gülüm-siyerek:

— Galiba arzum hilâfına sizleri tahrik edecek kadar esrarlı bir mukaddeme yaptım, dedi. Sonra inkisarı haya'le uğramayınız! Meselenin esrarlı tarafı yok... Vakiâ ağızlığın bir hikâyesi mevcut... Hem de oldukça garib bir hikâye... Fakat bu hikâyenin yaşadığımız facialarla en ufak bir münasebeti o'abileceğini zannetmiyorum.

Serkomiser biraz sinirli bir tavırla:

— Anlatınız! Anlatınız! diye tekrar - ladi.

Leylâ Hanım ağır ağır hikâyeye baş - ladi:

— Bu adam biz evlenmeden evvel kocamın şeriki imiş... Birlikte elbise tıra - reti yaparlarmış. Ben kendisini bir kere olsun görmedim. Sarı saçlı imiş, uzun bir boyu varmış, yakışıklı imiş.

Serkomiser heyecanlı bir tavırla lâ - kirdiyi kesti:

— Sarı saçlı imiş, ha... Sonra?

— Evet sarı saçlı imiş... Sarı saçlı bir Rum biraz garib amma... Belki melezdir. İlk zamanlar kocamla çok sevişirlermiş. Âdeta içtikleri su ayrı gitmezmiş. Bir - birlerinden saklı hiç bir şeyleri yokmuş. Raif o zaman Vafidis için «dünyanın en mükemmel adamı, benim de en sadık, en hakiki dostum» diyormuş. Âdeta ikiz kardeşler gibi imişler. Birisi elbise ya - parsa, öteki de onun aynıni yapıyormuş. Hatta bakın şimdi aklıma geliyor, Raif garajda gördüğümüz spor otomobilini aldığı gün; yani bundan dört sene evvel Vafidis te koşmuş, aynı marka, hattâ aynı renk bir spor otomobili almış.

Serkomiser gene kendisini tutamadı:

— Demek kirye Vafidisin de bir spor otomobili var! Hem de aynı marka!

Leylâ Hanım devam etti:

— Bu ağızlık ta işte o dostluk devresinde, Vafidisin bir doğum senei devri - yesinde Raif tarafından yapıtırlıp he - diye edilmiş.

Genç kadın sustu, düşünceye daldı. Hikâyesi bu kadar mı idi? Hayır, yalnız ta - rif edildiği halde senelerce aklında kalabilmesi için bu ağızlığın her halde daha başka, daha fevkalâde bir hikâyesi olma - lı idi.

Rıdvan Sadullah susuyor ve Leylâ Hanıma bakıyordu. Genç kadın nihayet ye - niden başladı:

— Demin mese'enin esrarlı tarafı yok dedim. Evet amma bu bir sırdır. Kocamın bir sırrı... Onu faş etmenin müna - sib olup olmayacağını düşünüyorum.

Müddeiumumî muavini söze karıştı:

— Fakat mademki zevciniz ölmüştür ve bu sırrın çözülmesi adalet için lâzımdır, bildiklerinizi söylemekte hiç bir mahzur yok demektir.

Serkomiser tasdik etti:

— Doğru doğru, hiç bir mahzur yok.

— Evet amma anlatacağım hikâyenin eşhasından ikisi henüz yaşıyor.

Leylâ Hanımın tereddüdü karşısında Rıdvan Sadullah müdahaleye mecbur oldu:

— Eğer söyleyeceklerinizi tahkik ettiğimiz facialarla alâkadar görmezsek derhal unutacağımızı ve kat'iyyen kimseye söylemeyeceğimizi temin ederiz. Artık tereddüde lüzum yok, değil mi?

Bu sözler nihayet son tereddüdü baş - ladi:

— Hikâye çok uzun değildir ve ben demin de söylediğim gibi bunu maruz kal - dığımız felâketle münasebattar bulmu - yorum. Maamafih mademki istiyorsunuz, anlatacağım. Zevcim Raifin benimle evlenmeden evvel bir metresi varmış. Ka - tina isimli bir Rum kadını... Kendisi ev - lendiğimiz günlerde bir münasebetle hep - sini itiraf etti. Bekâr ve zengin bir er - keğin bir metresi olması tabii görülür de - ğil mi? Bu kadını da hiç görmedim, tanı - mıyorum.

(Arkası var)

Evvelki geceki zelzele milli bir felâket oldu Meclisin gösterdiği hassasiyet

(Baştarafı 1 inci sayfa)

«Gece saat 2 raddesinde çok şiddetli bir zelzele oldu. Bu zelzelede hükümet konağı, ordu müfettişliği, orduevi, postahane ve şehrin en sağlam binaları dahil olmak üzere bütün evleri ve dükkânları yıkılmıştır. Şehir baştanbaşa enkaz yığını halindedir. Kendilerini kurtarabilenler sokaklara dökülmüşlerdir. Şimdi birçok ölü ve yaralı tesbit edilmiştir, birçok nüfus enkaz altındadır.

Ekmek ihtiyacı

Pek az hasarata uğriyan ve zayıf vermeyen piyade ve topçu kışlarından gelen askerlerle enkaz altında kalanların kurtarılmasına ve ötede beride başlayan yangının ifasına çalışılmaktadır. Şehirde muhabere imkânı bulunmadığından bin müsküllü General İskora ile birlikte Dumanlı istasyonuna gelinmiştir ve malumat ancak oradan arz edilebilmiştir. Tümen komutanı Akdoğan şehirde yardım is'eriyle mesu'dür. Şehir kâmilten yıkılmış olduğundan ekmek ihtiyacı olduğu gibi enkaz altından kurtulanların ve kurtulacakların tedavileri için ilaç ve doktor, halkı barındırmak için çok miktarda cadda ihtiyaç vardır.

Tahribatın yalnız şehre münhasır olmadığı, köylerde de geniş mikyasla tahribat ve zayıf olduğu anlaşılmıştır. Bu hususta elde edilecek tafsilât arz edilecektir.

Kemah da enkaz haline geldi

Kemahtan gelen telgraf şudur:

1 — Bu gece saat 2 raddelerinde Kemahtan husule gelen şiddetli zelzele neticesinde şehir enkaz haline gelmiş olup birçok ölü ve yaralı bulunduğu, kurtulabilen askerlerle enkaz altında kalanların kurtarılmasına ve kasabada başlayan yangınların söndürülmesine çalışılmakta olduğu.

2 — Şehirde muhabereye imkân kalmadığından Dumanlı istasyonu ile muhabere yapılmakta olduğu.

Vivecek temini müskülleştirdi

3 — Kurtarılabilen nüfusun yiyeceğini teminin müskülleştirdiği ve fazla miktarda cadura, ilaç ve doktora ihtiyaç bulunduğu.

4 — Zelzelenin yalnız kasabaya münhasır olmayıp köylerde de geniş mikyasla tahribata bulunduğu ve mütemmim malumatın bildirileceği.

5 — Keyfiyetin Başvekâlet yüksek makamına, Millî Müdafaa, Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekâletlerine, Kızılay Cemiyeti genel merkezi başkanlığına, arz olunduğu Erzincan valisi ve ordu müfettişliği kurmay başkanı tarafından bildirilmiştir. Arz olunur.

Tokatta ölenler ve yaralananlar

Tokattan gelen telgraf şudur:

26 gecesi saat 2 de vukubulan şiddetli bir sarsıntı merkez ve mülahakkatta şimdiye kadar tesbit edilen ölü miktarı 88 ve yaralı adedi 66 olup yıkılan binaların adedi henüz tesbit edilmemiştir. Kazalarla muhabere münkati olduğu hususî vesaitle istihbar edilen vaziyete göre Erbaa ve Niksar kazalarında tahribatın çok fazla olduğu ve bir hayli miktar ölü ve yaralı bulunduğu anlaşılmıştır.

Yaralıların tedavisi için mümkün olan imdadı sıhhi heyetinin ve açıkta kalanlar için şimdilik 500 çadırın ve mevdanda kalanların işeleri için şimdilik telgrafla iki bin lira gönderilmesini emir buyurulmasını arz ederim.

Zarada tahribat

Zaradan gelen telgraf şudur:

Bu geceki zelzele dolayısıyla merkezde ve köylerimizde yüzlerce hane yıkılmış ve şimdiye kadar 26 ölü tesbit edilmiştir. Bir çok binalar da yıkılmış namzettir. Bir çok fakir kış günü sokaklarda kalmıştır. Yakında kat'î rakamlarla vak'ayı arzedeceğim. 200 çadırı tesbit edilecek nakdi yardımın tezelden gönderilmesi.

Nerelerde zelzele oldu?

Ankara, 27 (A.A.) — Aldığımız malumata göre, bu sabah saat 1,50 ile 5 arasında merkezi Sivas, Tokad ve havalisi olduğu tahmin edilen ve yer yer şiddetli veya hafif olmak üzere hemen Anadolu'da hissedilen bir hareketiarz olmuştur.

Bu hareketiarz, 2,50 de Kocaelinde, 1,52 de Bursada, 1,45 de Diyarbakırda, 1,30 da Tosyada, 2,5 de İznikte, 2 de Antalya'da, 2,10 da Konya ve Ulukışlada,

2,55 te Malatyada hafif olarak, duyulmuştur.

1,50 de İstanbulda, 2 de Kayseride, 1,58 de Yozgadda, 2 de Elâzığda, 1,50 de Sinobda, 2,20 de Eskişehirde, 2,17 de Kastamonu, 1,55 te Çorumda, 2,23 te Kirsehirde, 2,28 de Samsunda, 1,45 ve 1,47 arasında Tokadda ve 1,57 de de Sivas ve kazalarında duyulmuş olan yer sarsıntısı oldukça şiddetli olmuştur.

Sivasın kazalarında ve Tokadda yer sarsıntısının insanca, hayvanca zayıfa sebep olduğu ve bir kısım binaların yıkıldığı zannolunmaktadır.

Hareketiarz Ankarada saat 2 ile 5 arasında ilk ikisi şiddetli olmak üzere 4 defa hissedilmiştir.

Zilede

Zile, 27 (A.A.) — Bu gece saat 2,5 te şehrimizde 52 saniye süren çok şiddetli bir zelzele olmuştur. Halk, dehşet, korku ve heyecan içerisinde evlerinden bahçe ve sokaklara fırlamışlardır. Muhtelif mahallerde beş ev tamamen, 100 ev de kısmen yıkılmıştır. Şimdiye kadar enkaz arasından çıkarılanlardan bir iki hafif yaralı müstesna insanca zayıf yoktur. Ulucami ile diğer üç caminin şerefelerinin üst kısımları tamamen yıkılmış, bir çok binaların duvarları çatlamıştır.

Civar köylerden gelen haberlerde hasarat ve zayıfın mühim olduğu öğrenilmiştir. Buralarda insan zayıfı henüz tesbit edilmemiştir. Hükümet ve Kızılay tarafından köylere sıhhi imdad heyetleri gönderilmiştir.

Samsun ve Çarşambada

Samsun 27 (A.A.) — Bu gece saat 2 de başlayan hareketiarz merkezde ve Çarşambada fazla tahribat yapmıştır. Samsunda 400 kadar baca ve duvardan başka beş ev tamamen yıkılmış, minareler tehlikeli bir surette hasara uğramıştır. Vilşeytin bütün kazalarında aynı saatte sarsıntı olmuş ise de Çarşambadan başka bir yerde insan ve hayvan telefâtı kaydedilmemiştir. Yalnız bazı köylerde samanlıklar yıkılmış ve çatusu ve resmi binaların duvarları çatlamıştır. Çarşambada 25 ev tamamen, hükümet konağı ve emniyet dairesi kısmen yıkılmış, inhisarlar, tütün embarı tamamile harab olmuştur.

Çarşamba - Samsun hattı işlemedi Sakatlanan ev adedi 100 den fazladır. Çarşamba - Samsun hattı üzerindeki menfezler sarsıntıdan çatladığından bugün tren işlemedi. Bozulan elektrik, telgraf, telefon hatlarının tamiratına başlanmış, maili inhidam evlerin muayene edilerek yıktırılmaları için fen heyetine emir verilmiştir.

Samsunda halk geceyi açıkta geçirdi

Samsun 27 (Hususî) — Samsunda büyük yer sarsıntısı müthiş oldu. Gece halk sokaklara fırladı. Üç defa tekrerr eden zelzelenin ikincisinde en sağlam binalar âdeta iki yana yalpa vurdu. Beş ev yıkılmış, 350 den fazla evin bacaları uçmuştur. Müthiş bir rüzgâr sabaha kadar devam etti. Korkunç rüzgâra rağmen alleler geceyi parklarda bahçelerde geçirdiler.

Şehir karanlık kaldı

Zelzele başlayınca şehir karanlık kaldı. Sarsıntı öyle şiddetli idi ki; bazıları kendilerini pencerelerden atmağa teşebbüs ettiler. Büyük apartmanlar tahliye edildi. Her türlü ciddi tedbirler vilâyete alındı.

24 saattenberi kimse uyumamaktadır. Aşiften korkan müteaddid alleler çadırlarda oturmaktadır. Çarşambada enkaz altında kalan cesedlerin çıkarılması için yardım istendi.

Eğlence yerleri kapandı.

Hırlas kaplıcaları mecerasını değiştirmiştir.

Zilede, gelen bir şoför yalnız bir ihtiyar ve çocuk kalan harab bir köye rastladığını söyledi. Şehirde bu gece eğlence yerleri kapanmıştır. Halk vehim içindedir.

★

Samsun 27 (Hususî) — Halkevi salonu, Merkez tütün deposu ve Keleşli apartmanı duvarları çatladığından tahliye edilmişlerdir. Mekteplerde bugün tedrisat yapılmamıştır.

Bafrada

Bafra 27 (A.A.) — Bu sabah ikiye dört kala burada gayet şiddetli bir yer sarsıntısı olmuştur. Hasar yoktur.

Çorumda

Çorum 27 (A.A.) — Bu sabah saat ikide bir dakika devam eden şiddetli bir zelzele olmuştur.

Merkezde bir ev çökmüş ve kârgir binalardan bir kısmında çatlaklıklar hasıl olmuştur. Üç yaralıdan başka insanca zayıf yoktur.

Çankırıda

Çankırı 27 (A.A.) — Sabah saat 2

de burada devamlı ve oldukça şiddetli zelzele olmuştur. Hasar yoktur.

Safranboluda

Safranbolu 27 (A.A.) — Bu sabah saat 2 de fasillı olarak iki defa zelzele olmuştur. Hasar yoktur.

Sivasta

Sivas, 27 (A.A.) — Bugün bir elli sekizde Sivasta yirmi saniye devam eden çok şiddetli zelzeleden sonra saat on bire kadar muhtelif şiddette 13 zelzele de olmuştur.

Sivasta iki ev tamamen yıkılmıştır. İnsanca bir zayıf yoktur. Mekteplerin bazılarında mühim çatlaklıklar görüldüğünden bütün mektepler tatil edilmiştir.

İpsile nahiye merkezinde

Hafik kazasında İpsile nahiye merkezinde 130 ev yıkılmıştır.

Gene bu kazanın Çalç, Ermenis, Kozlu, Küçüköy, Kıpçak, Cercis, Tavra, Gevele ve Gölcük köylerindeki evlerin üçte ikisi yıkılmış bulunmaktadır. Hafığın Pl. reput köyünde de yetmiş ev yıkılmıştır. Zarada Cümhuriyet mektebi tamamen yıkılmış, askerlik şubesi tamamen, belediye, postane binalarile bazı evler de kısmen harab olmuştur. Kasabaya yakın Kamen köyü çiftliğinde Kadriye ve Deveke köylerile Şerefiye nahiyesinin Göktepe, Alışır, Kayadibi köylerinde bir çok evler yıkılmıştır. Bu köylere yardım için asker ve jandarma müfrezeleri gönderilmiştir. Hafik ve arada ilk yardım olarak Sivas Kızılay merkezi tarafından para gönderilmiştir. Ayrıca çadır temin edilecektir.

Birçok hayvan zayı olmuştur. Nüfus zayıfı henüz tesbit edilmemiştir.

İzmirde

İzmir, 27 (A.A.) — Dikili ve Bergama havalisinde zelzeleler yeniden sıklaşmıştır.

Dün 9,20 de Dikilide 15 saniye süren şiddetli bir zelzele olmuştur. Bergamada 8,35 te ve Kemalpaşada 8,5 da garbdan şarka doğru orta şiddette birer zelzele kaydedilmiştir. Dikilide 18,55 te 8 saniyelik bir zelzele daha olmuştur.

Kızılayın yardımı

Ankara 27 (A.A.) — Tokat Valisinden alınan telgraf üzerine Tokat havalisinde vukubulan hareketiarzdan dolayı muavenete muhtaç düşenlere ilk yardım olarak Kızılay Umumi Merkezi tarafından iki bin lira ve 300 çadır gönderilmiştir.

Ankara 27 (A.A.) — Bu sabah vukua gelen hareketiarz yüzünden muavenete muhtaç düşen vatandaşlarımızıza Kızılay Umumi Merkezi tarafından yapılan ilk ve âcil yardımlara ilâveten, Sivas Kızılay merkezine 3000 lira, 100 çadır, 500 don, ve 500 gömlekle 500 battaniye.

Erzincan Kızılay merkezine 10 bin lira, 1000 don bin gömlek ve bin battaniye.

Tokat Kızılay merkezine 3000 lira, 300 çadır, 500 don, 500 gömlek, 5 yüz battaniye.

Ordu Kızılay merkezine de 2 bin lira daha gönderilmiştir.

Ankara, 27 (A.A.) — Kızılay Umumi merkezinden:

Zara Kızılay şubesi reisi ile Erzincan valisinden alınan telgraflar üzerine, bu gece sabaha karşı vukubulan şiddetli yer sarsıntısından muavenete muhtaç düşen vatandaşlarımız için ilk ve âcil yardım olmak üzere Zaraya 200 çadır ile iki bin lira, Erzincan ve havalisi felâketzedeleri için de 500 çadır ile 5000 lira gönderilmiştir.

Ankara radyosunda

Dün gece Ankara radyosu saat 20 neşriyatında, yurdun bazı bölgelerinde vukua gelen zelzele felâketi dolayısıyla bütün programını tamamen kaldırmış, yerine felâket haberinin husule getirdiği teessüre uygun havalar çalmış, peyderpey de zelzele tefe'âtını vermiştir.

Çorluların Dikili felâketzedelerine yardımı

Çorlu (Hususî) — Hasılâtının bir kısmı Dikili felâketzedelerine, yollanmak üzere Kızılay kurumu Çorlu şubesinin tertib ettiği kıyafet balosu Cumartesi günü Askerî mahfelde verilmiştir.

Bundan başka şubenin memur ve halktan gördüğü 420 liralık yardımın da bir kısmı geçenlerde evleri yanan Çorlu harikzedelerine ve gene bir kısmı da Dikili felâketzedelerine yollanacaktır.

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Aldığımız malumata göre müsaade buyurursanız Erzincanın telgrafını okuyorum:

[Vekil burada kısmi mahsusumuzda münderic Erzincan telgrafını ve diğer telgrafları okumuş, bundan sonra beyanatına devam etmiştir.]

Alınan tedbirler ve yardımlar

Alınan tedbirler şunlardır, Erzincan vilâyetine: Kızılay merkezinden şimdilik 15 bin lira, 500 çadır, 1000 don, 1000 gömlek, bin battaniye, Erzurum ve Sivastan ekmek, un tertib edilmiş, Erzurumdan eczayı tabiiye ve malzeme sıhhiye ile birlikte iki sıhhi heyet,

Sivas Vilâyetine, Kızılay merkezinden 3 bin lira, 500 çadır, 500 don, 500 gömlek, 500 battaniye ve bir imdadı sıhhi heyeti.

Tokat vilâyetine: Kızılay merkezinden 3 bin lira, 300 çadır, 500 don, 500 gömlek, 500 battaniye ve Samsundan Tokat vilâyeti emrine imdadı sıhhi heyeti.

Ordu vilâyetine: Kızılay merkezinden 2 bin lira tertib edilmiştir.

Bu akşam Erzurumdan hareket edecek olan trenle Erzincana tertib edilmiş olanlar yola çıkacak, Sivastan tertib edilenler de sabaha karşı hareket edecek bir trenle yola çıkarılacaktır.

Tuncelinde

Bunlara ilâveten şimdi Tuncelinden aldığımız telgrafta zelzelenin bilhassa Plümerde tesiri fazla olduğu ve 5 ölü bulunduğu bildirilmektedir.

Peyderpey malumat toplamakta devam edeceğiz. Şimdilik kemali teessürle arzedeceğim malumat bundan ibarettir.

Haber almamayan yerler

Vekilin bu izahatını takiben şu mukzakere geçmiştir:

Hasan Fehmi Ataç (Gümüşhane): Muhterem vekil, müsaade buyurursanız bir nokta arzedeceğim. Telgraf vermek için telgrafhaneye gittim, dediler ki, dahil hatların Refahiyeden ilerisi, sahil hatlarının da ilerisi münkattidir, telgrafımızı ancak bu ihtirazi kavıdla alırız.

Demek ki, bu malumat demiryolu telgraf hatları ile alınmıştır. Demiryolu olmayan vilâyetlerden hiç bir haber alınmadığına göre acaba Diyarbakır, Bitlis, Van üzerinden, Erzurum tariki ile Trabzon ve Gümüşhane cihetile muhabere imkânı yok mudur? Çünkü tam Erzincanın şimalinde bulunan, aynı havza dahilinde olan kısımlarda da bundan evvelki hareketiarz nasıl tesiri göstermiş bunlarda da aynı tesiri göstermesi ihtimali vardır. Fakat biz muhabere imkânı bulamadık, fakat hükümet bulabilir.

Ordudan İzmir telsizle haber alındı. Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekili doktor Hulûsi Alataş (Ayдын) bütün vilâyetlerle muhabere tesisine çalışıyoruz. Ordu vilâyeti hakkında İzmir vapurunun telsizle malumat aldık. Diğerleri için de devamlı olarak üzerindeviz.

Tunceli meb'usunun yardım teklifi

Sami Erkmen (Tunceli) zelzele meselesine memleketimizde çok tahribat yapıyor ve buna heyeti umumiye yani memleketçe yardım edilmesi lüzumuna kailim ve öyle zannediyorum ki, ilk olarak gelecek sene tahsisatından ödenmek üzere arkadaşlarımıza nazım zelzeleden mütesir olanlara derhal 40 bin lira verilmesini teklif ediyorum. Bunun için de bir takrir vereceğim. Kabulünü rica edeceğim.

Hasan Fehmi Ataç (Gümüşhane) de, recesi anlaşılın da.

Aziz Sahim İter (Erzincan) Erzincan havalisinin iklimini herkes bilir. Memleket baştanbaşa harab olduğuna göre bu mevsimde orada çadır altında kalmanın ne demek olduğunu da herkes bilir. Binaenaleyh, halkın daha beri taraflara naklini, yaralıların, çocukların, kadınların memleket dahilinde barındırılmalarını daha faydalı görüyorum. Bunu rica ediyorum.

Başvekil kürsüde

Başvekil Dr. Refik Saydam (İstanbul) efendim bu meseleyi biz düşündük. İstiyorum ki, evvelâ bütün malumatı toplayıp vaziyete hâkim olalım. Kasaba hakikaten oturulmayacak vaziyette ise, civardan hat üzerine nakilleri için tertibat alacağız.

Hasan Fehmi Ataç (Gümüşhane) evet bir kere muhabere teessüs etsin de anlayalım nedir?

Millî yardım komitesi

Ziya Gevher Etili (Çanakkale) Sami Erkmen arkadaşımızın şefkati ruhiyesine hepimiz iştirak ediyoruz. Hepimiz aynı şeyi teklif edeceğiz. Bendeniz bu takrire lüzum görmüyorum. Bu yardımın şu şekilde yapılmasının daha iyi olacağı kanaatindeyim. Büyük Millet Meclisi Reisiiyasetinde bir milli yardım komitesi teşkil edilmelidir. Buna evvelâ biz iştirak edeceğiz, sonra bütün memleketi temsil edilmiş, bunu rica edeceğim. Diğer taraftan hükümet te kanunlar getirisin, gereken tedbirleri alsın, Hilâliahmer de yardım etsin. Biz de Büyük Millet Meclisi Reisinin reisliği altında bir milli komite yapalım. Bunun teşkilini riyaasete bırakalım. «Muvafık» sesleri.

Teklif kabul edildi.

Başkan Şemsettin Günaltay, B. Sami Erkmen, teklifinizi geri mi alacaksınız, yoksa geri alalım mı?

Sami Erkmen (Tunceli) okunmasını rica ediyorum.

Ziya Gevher Etili (Çanakkale) benim de arzettiğim gibi bir milli yardım komitesinin teşkili için bir teklif vereceğim, benim teklifim daha şümüllüdür. Arkadaşım da buna muvafakat ederlerse benim teklifim reye konulsun.

Hasan Fehmi Ataç (Gümüşhane) Ziya Gevher arkadaşımızın takririnin reye konulması daha muvafık olur.

Sami Erkmen (Tunceli) ben takririmi geri alıyorum. Maksud temin edilmiş oluyor.

Ziya Gevher Etili (Çanakkale) müsaade ederseniz teklifim şifahî olsun. Büyük Millet Meclisi Reisinin riyaaseti altında bir milli yardım komitesi teşkil edilerek evvelâ biz Büyük Millet Meclisi azalarının iştirakini ve bütün memleketi temsil edilmesini teklif ediyorum, reye konulmasını rica ediyorum.

Başkan, Ziya Gevher arkadaşımız Büyük Millet Meclisi Reisinin riyaaseti altında bir milli yardım komitesi teşkilini teklif ediyorlar. Bunu reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... İttifakla kabul edilmiştir. (A.A.)

Zelzelenin şiddeti

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Biri, orta Amerikada San Salvadora, diğeri Los Anjelosta ve en şiddetli olan üçüncüsü de Türkiyede.

İsviçrede Nöşatel rasadhanesi müdürü, yirmi senedenberi kurulmuş olan rasadhanenin, dün gece Türkiyede vukubulan zelzele kadar şiddetli bir zelzele henüz kaydetmemiş olduğunu söylemiştir.

Londra rasadhanesi müdürü de, Türkiyedeki zelzelenin, son senelerde görülen en şiddetli hareket olduğunu teyid etmiştir.

Geç vakit alınan haberlere göre bugün Fasta da şiddetli bir sarsıntı olmuştur. Tancada bir banka ile diğer bir müesseseye yıkılmıştır.

Zürih, 27 (A.A.) — Zürih rasadhanesi dün gece saat 1 de kuvvetli bir zelzele kaydetmiştir. Zelzelenin 2900 kilometre uzakta Kafkasya civarında Tifliste vukubulduğu tahmin edilmektedir. İsviçrenin birçok rasadhanelerinde sarsıntının şiddetinden sismograf aletleri kırılmıştır.

Rasadhanemiz

İstanbul rasadhanesinde mevcut 6 alet ten ancak ikisi zelzeyi kaydedebilmiş, diğer dört aletin kalemleri, zelzelenin çok şiddetli olmasından dolayı kırılmıştır.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santim

Birinci	sahife	400	karuş
İkinci	sahife	250	"
Üçüncü	sahife	200	"
Dördüncü	sahife	100	"
İç sahifeler		60	"
Son sahife		40	"

Muayyen bir müddet zarfında fazla miktarlarda ilân yaptıracaklar ayrıca tenzilatı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife deriş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

İtâncuk Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta

S P O R

Ankaradaki son spor hareketleri

Şild maçları - At koşuları - Güreş teşvik ve atıcılık müsabakaları

Ankara (Husul) — Şild maçlarına bu hafta devam edildi. Cumartesi günü 19 Mayıs stadyumunda Harbiye ile As.Fa gücü karşılaştılar, bu maçı Harbiyeliler üstün bir oyunla (6-0) kazandılar.

Pazar günü oynanan Demirspor-Gençler birliği maçı, Demirsporluların 5.4 galibiyetiyle neticelendi. Gençlerbirliği takımında cezalı olan Ali, Nuri ve sakat olan Hasan oynamıyordu. Oyuna Gençler başladı, mütevazın geçen dakikalardan sonra Orhan, Ariften aldığı bir pası nefis şekilde gole tahvil etti. Ce, galib vaziyete geçen Demirsporlular, oyuna hâkim oldular, bu gol oyunun seyri üzerinde tesirini derhal gösterdi, iki taraf ta enerjik ve derin vuruşlarla sıkı bir oyun oynamaya başladılar, Mustafa biraz sonra beraberliği temin etmekte gecikmedi, bundan sonra iki tarafta birer gol daha yaptılar, ilk devre 2-2 bitti.

İkinci devrenin başlarında Salâhattin Gençlerin üçüncü golünü çıkarınca oyun kızıştı. Arifin nefis bir kafa vuruşu bunu ta kib edince maç 3-3 berabere vaziyete geldi ve bitti. On beşer dakikadan iki devre temdid edilen maçın birinci kısmında Mustafa güzel bir gol yaptı, Gençler 4-3 galib vaziyete geçtiler.

Fakat ikinci temdid devresinde çıkan Gençlerbirliği takımının müdafaa oyuncuları Yorgun ve bitkin bir hale geldiler. Demirspor bu avantajı kaçırmadı, Orhan ve Haki vastasiyle iki gol daha atarak oyunu 5-4 galib bitirdi.

Gençlerbirliği takımı Hasandan mahrum olduğu için sahada kâfi bir itimatla oynamadı ve nefesini idare edemedi. Demirspor takımı galib gelmesine rağmen ezici bir oyun gösteremedi. Bu maçlardan sonra Harbiye ve Demirspor takımları finale kaldılar, önümüzdeki hafta yapılacak bu maçtan sonra şild şampiyonu belli olacaktır.

Güreş müsabakaları
Beden terbiyesi bölge güreş salonunda, geçen hafta ikmal edilen tecrübemizler müsabakasında derece alanlarla, o müsabakalardan istifa eden evvelce derece almış güreşçiler arasında müsabakalar yapıldı. Buna As.Fa. gücü, Harbiye, Demirspor ve Gazî Hanesinden güreşçiler iştirak ettiler. Çok güzel olan güreşleri seyretmek üzere kalabalık bir meraklı kütlesi salonu doldurmuştu. Netice-

lere göre yapılan tasnifte 24 puanla As.Fa. gücü birinci, 8 puanla Demirspor ikinci, 4 puanla Harbiye okulu İdman yurdu üçüncü oldular. Bu müsabakada iyi derece alanlar 81/12/939 Cumartesi günü millî takım güreşçilerinin de iştirakile son seçme müsabakalarını yapacaklardır. Bu müsabakalarda yeni

birkaç güreşçinin sağlam ve müsaide oldukları görülmüştür.

At yarışları

Sonbahar at yarışlarının on üçüncüsü ve sonuncusu bu hafta şehir hipodromunda yapıldı. Millî Şefimizin de şerefli olduğu yarış yeri fevkalâde denilecek derecede kalabalıktı. Arab koşusu sürprizli oldu, diğer koşular umumiyetle tahmin edilen hayvanlar tarafından kazanıldı.

Birinci koşuda Abimpurö, ikincide Karanfil, üçüncü yarışta Nirvana, dördüncü koşuda Mahmure, beşincede Gümüş birinci geldiler. Üçüncü koşudaki ikil bahiste Yılmaz Nirvana kombinezonu bir liraya mukabil 10, 70 lıra, dördüncü ve beşinci koşular arasındaki gıfte bahiste ise Mahmure-Gümüş çiftini bulan biletler bir liralarına mukabil 28,80 lıra aldılar. Sonbahar at yarışları, ateşli takiplerini on üç hafta heyecanlı ve çok güzel saatler yaşattıktan sonra bu suretle sona erdi.

Atıcılık müsabakaları

Bu hafta kapalı atış poligonunda bölge atıcılık klübü, aralarında bir müsabaka atışı tertib etmişlerdir. En çok puanı Nuri, Ruhi, Nezih, Firdevs, Refik, Mustafa, İsmail, Fahri, Ali, Muhittin, Veli, Bedriye almışlardır.

Kayakçılarm faaliyeti

Bu hafta kayakçılardan mürekkep 4 kişilik bir kaffle Yabanabada gitmiş ve burada kayak sporuna pek müsaide olan Kargameç tabir edilen mevkiye antrenman yapmışlardır.

Ankarada ve İstanbulda ikinci devre maçları

İkinci devre lig maçları İstanbulda 18 Şubat, Ankarada ise 3 Martta bitecektir. İkinci devre ise bu tarihlere kadar lig maçları kaçan bitmiş bulunacaktır. Futbol federasyonu ise millî kütme maçlarını Şubatda başlatmak istemektedir. Bu takdirde şöyle bir vaziyet hâsıl olacaktır:

Lig maçlarını Ankaraya nazaran daha erken bitiren İstanbul ve İzmir takımları kendi aralarındaki maçları yapacaklar, bu zamanda Ankara takımları lig maçlarını bitirip millî kütme maçlarına bilâhâre iştirak edeceklerdir. Futbol federasyonu böyle bir vaziyeti, ihtimal dahilinde görmektedir.

Selim Tezcan

Kızlar arasındaki voleybol

Kız mektepleri voleybol maçları Kız Muallim Mektebi salonunda dün yapılmıştır. Boğaziçi, Şişli Terakkiyi, Kandilli, Cümhuriyeti, Çamlıca da Kız Muallimi mağlub etmişlerdir.

Macarlara karşı çıkacak istanbul muhteliti tesbit edildi

Bu haftaki maç yüzünden lig maçları tehir edildi

Cumartesi günü Macarlara karşı ilk maçı yapacak olan İstanbul muhteliti şu şekilde tesbit edilmiştir:

1 — Faruk, Adnan — Musa, Enver, Feyzi — Salâhattin, Buduri, Melih, Şeref, Fikret. İhtiyatlar: Mehmed Ali, İbrahim, Hakkı (Vefa), Esad.

Bu maçların hakemlerini Federasyon seçecektir. Muhteliteli davet edilen futbolcular dün muntaka merkezinin yeni binasında bir toplantı yapmışlar ve çay içmişlerdir.

★

Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Başkanlığından:

1 — Frenc — Varoş takımı Cuma sabahı saat 7 de Sirkeci garına muvasalat edecek ve sporcular tarafından istikbal edileceklerdir. Bütün klüp murahhaslarının teşrihleri rica olunur.

2 — İlk maç Cumartesi günü saat 14,30 da Taksim Stadında yapılacaktır.

3 — Bu haftanın bütün lig maçları tehir edilmiştir.

4 — İkinci maç Pazar günü aynı saatte ve aynı sahada yapılacak ve bundan evvel Matbuat takımı — Vefa mütakalderi arasında bir oyun oynanacaktır.

5 — Yeşil renkteki hüviyet varakalarını hâmil bulunanlar serbestçe sahaya gireceklerdir.

6 — Gazete spor muharrirleriyle klüp mümessilleri kendilerine verilecek davetiyeleri almak üzere Bölgemizin Taksimdeki yeni merkezine müraacat edeceklerdir.

7 — Teşkilâtımıza dahil bütün klüpler futbol birinci takımlarını teşkil eden idmancılarının esaslarını gösterir bir listeyi Cuma günü saat 18 e kadar Bölge Merkezinde tasdik ettirecekler ve bu idmancılar Pazartesi günü yapılacak son maça toplu bir halde saat 12 den 13 e kadar sahaya serbestçe gireceklerdir.

8 — İzdihama mahal kalmamak üzere giceler her üç maç için saat 11 den itibaren açılacaktır.

Atatürk keşusunu y rli antrenör kursu kazandı

Atatürkün Ankaraya çıktıkları ilk günün hatırası dolayısıyla hazırlanan sokak koşusu dün akşam altıda Taksim, Akaretler, Maçka, Harbiye ve Taksim yolu arasındaki mesafe dahilinde yapılmıştır.

118 atletin girdiği bu koşuda yerli antrenör kursundan Hüseyin 19,31,8 dakika ile birinci olmuştur. İkinciliği Beşiktaştan Aratan, üçüncülüğü Galatasaraydan İzak kazanmıştır. (Devamı 11 inci sayfada)

«Son Posta» nun tarihi tefrihası: 96

BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

Mührü hümâyun

Köse Mehmed ağa onu görür görmez durmuştu. Genç sipahi de, o sokakta bir kapı arıyormuş gibi durarak etrafına bakınmaya başlamıştı. Köse Mehmed ağa hiç tereddüd etmedi: Bu genç, zorbabaşları tarafından saray görevine memur edilmişti. Belki de, kahvehanenin sahibi olan Abaza sandalçı, iki taraflı iş görüyordu. Bir taraftan hemşerisi Melek Ahmedin casuslarına yataklık ederken, diğer taraftan fitnelilere hizmet ediyordu. Köse Mehmed ağa, genç sipahiyi tepeden turnağa süzdü. Bu delikanlı ile boğuşmak, her halde biraz getince olacaktı. Evvelâ, onu başından güzellikle defetmeği düşündü; kendisini kahvede gördüğünü hatırlıyormuş gibi:

— Bre delikanlı, ben bu mahalleliyim... Kimin evini arıyorsun? — Diye seslendi. Genç sipahi, gayet düzgün bir İstanbul külhani ağzı ile: — Hafız Ahmedin evini ararım ağaçım...

Dedi. Köse Mehmed ağanın, bu sefer, tüyleri diken diken oldu. Fakat, bir saniye içinde kendisini topladı. Bu genç, Hafız Ahmed Paşanın adamı olamaz mıydı?

— Bre delikanlı ne hoş söylersin... Ben de o Hafızın evine giderim...

Dedi. Bunun üzerine genç sipahi Köse Mehmed ağaya yaklaştı:

— Bre ağa sakın ha hançer oyunu edeyim deme... Ben o oyunu beşikte oynamağa başladım... Yüzün kızarır...

Dedi. Köse Mehmed ağa hiç tereddüd etmeden hançerini çıkarıp genç sipahiye uzattı. O da hiç tereddüd etmeden hançeri aldı, kusağına soktu.

— Bre delikanlı adını bağışla bana... — Bana Yandım Ali derler ağaçım... Fideden yetişme İstanbul külhaniyim... — Ya bu kıyafetin nedir? — San'atımdır, bulanık suda balık avları...

— Avın bereketli midir bari? — Eh... Bazı bazı... Senin gibi acemi saray ulakları oldukça bize de dünyalık çıkar be ağaçım...

— Bre delikanlı benim saray ulağı olduğumu kim söyler... — Ağzın söylemez amma ayağın söyler... Ere ağa, sen pembe topuklu gemici ayıyı gördün mü? — Köse Mehmed ağa, elini Yandım Ali'nin omuzuna koyarak:

— Bre yiğit sen çok yaşa. Bre bana senin gibi yiğit lâzımda... Dedi. Yandım Ali de Köse Mehmed ağanın öbür elini öperek:

— Bre ağaçım bana da senin gibi bir ağaçık lâzımdı... Cevabını verdi. — Bre Yandım Ağa, ben Hafız Paşaya

padışahın fermanını götürürüm... Bre ben paşa sarayına girmek isterim...

— Eh... Bir altın bahk tuttum iste... Bre ağa ben seni o saraya sokarım...

— Yandım Ali sana yok yoktur! — Bre ağaçım, bana altın vâcdikler yerine bakır paracıklar var mıdır? — Yandım Aliciğim be, şu yarımdaki keseye benim değildir, sendindir, bütün pa-

— Bre ağaçım tiz gidelim Hafız Paşa sarayına... Hünkâr mührü mümayunu bekler!..

Köse Mehmed ağa, Yandım Aliyi tepeden turnağa süzdü. Bu delikanlı şirbaz mıydı? Şeytan mı idi? Saray müfettihi-kasımın bu hayreti karşısında Yandım Ali çın çın akseden bir kakhaha attı:

— Bre ağaçım biz İstanbul sokaklarında baldırı çıplak büyüdük. Fideden yetiştik, külhânı olduk... Bre biz bu kadar şeyi anlamazsak, İstanbul sokakları bizi besler mi?... dedi. — Serseri Yandım Ali ile Köse Mehmed ağa, Hafız Ahmed Paşa sarayına doğru, yan yana, geniş adımlarla yürümeğe başladılar.

KÖSE MEHMED AĞA

Yandım Alinin müfettihi Köse Mehmed ağayı Hafız Paşa sarayına sokmak için düşündüğü oyun basit idi.

İstanbulun en yeni ve en güzel saraylarının biri olan, bahçeleri ve küçük kasrı ile kırk dönümden fazla bir adacığ dolduran Paşakapısına çıkan yolları bir yokusbaşı, üç kişilik bir kol tarafından tutulmuştu. Bunlardan ikisi Yeniceri, biri sipahi idi. Vazifeleri, sabah tan aksama kadar çubuk içmek, o sokaktaki evlerin sofralarından karınlarını doyurmak, Hafız Paşa sarayından kuşu curtmamak, dışarıda Paşakapısına kul gemtirmekti.

Yandım Ali ile Köse Mehmed ağa, bu nöbetçilerin yanına giderek evvelâ birer Tanrı selâmı verdiler.

— Selâmünaleyküm ağalar... — Ve aleykümüsselâm yiğitler!

Sonra Köse Mehmed ağa söze başlıyarak Yeniceri'erin ayağına kapandı:

— Amanın şehbazlarım, ağaların ayağınza düştüm... bre benim bu devletliğin hademe ve usaklarında on kese akça kahve param vardır... bre dünya döndü... bre bu devletlünün devlet kusu uçar da bre benim de paracıklarım uçar... Bre yandım... Ben kül oldum... Ben bitim şehbazlarım... Koyun ben kapıya varayım. alacağım tahsil edeyim... Su yiğit kefilimdir... bre ben Tophanede kahveciyim... Köse Mehmed derler bana... Su yiğite de Civelek Ali der'er... Kefildir... (Arkası var)

«Son Posta» nun edebî tefrihası: 1

Sisli Akşam

Nakleden: Neyyir Kemal

«İnci Güb» ün gizli defteri:

Kestane korusu
Sontesrin 3 Perşembe sabah

Acaba macera kızı olmak hoş bir şey mi, çok merak ediyorum. Çünkü: Ben macera kızı olacağım. Bir kitabda okudum: Macera kızı demek; güzel, parasız ve yaşamın tadını çıkararak kuz dememiş. Ben de parasızım ve - ne saklıyım - güzelim, saçlarımı nasıl düzleteceğimi, şapkalarımı nasıl giyeceğimi biliyorum. Tam macera kızı tipindeyim. Gerçi bu rol için büyütüldüm. Bayan Şaziye bircik varisi ile bozuşup da beni kendine manevel evlâd alınca nesi var, nesi yoksa bana bırakmaya karar vermiş ama, ihmalciliğinden bir vasiyetname yapmayı bile düşünmemiş. Bu yüzden bütün mal mülk varisine kaldı. Bana çöp bile düşmedi.

Yirmi yaşındayım. Analığım evvelki hafta birdenbire hastalanıp yirmi dört saat içinde ölmeden evvel bana epey çekirdi. İnsan bir kere düşüncelerini olduğu gibi yazmaya ahtedince, ölümler için duydukları bile gizlememlidir. Doğrusu ben Bayan Şaziyeden çoğu vakit nefret ederdim. Böyle kadın az bulunur. Ne yaparsanız nafile, yararınıza inkan yoktu. Rahatından başka şey düşünmez, kendini eğlendiremiyenden hoşlanmazdı.

Bana baktıysa sebebi var. Vaktile babamla sevişmişim. Babam onu bırakıp - kimin nesi olduğu belli olmıyan - ana ciğmle evlenmiş. Bunun üstüne Bayan Şaziye de beni dört yaşında iken alıp büyütmeğe istemiş. Maksudı annemden nefret ettirmekmiş. Kendi söyledim. Ben pek küçük imişim, ses ci-

karamamışım. Annem de neye razı olmuşsa olmuş. O kendi bileceği iş. Neyse bu kadının eline düşmüşüm. Annemin babası kibar bir adammış. Annesinin kim olduğunu bilen yok. İki genç sevişmişler, birleşmişler, fakat nikâhlanmamışlar. İşte bunun için anneciğimin soyu soppu belli olamamış. Babam öldükten sonra annem Mısırlı bir tacirle evlenmiş, Mısır'a gitmiş orada ölmüş, bir daha görmedim. Hâsıl dünyada ne bir sevdiğim, ne de beni seven var. Macera kızı olmayayım, kendi hesabıma yaşamıyaym da ne yapayım?

Bayan Şaziye komşularıyla vakit vakit bozuşurdu. Bu yüzden onlara seyrekle gidirdik. Uzaktan bir sürü kibar, ihtiyar kadınlar bize gece yatısına gelirlerdi ama hiç birini sevmezdim. Kendime uyacak bir arkadaş bulamamıştım. Bazan gün kararırken, odamda yalnız başıma oturur düşünürüm, acaba böyle bir arkadaşım olsa ne yapardım. Her halde bu hırçın kedi huyu bendi iken muhakkak onunla da geçinemeydim. Belki de böyle olduğu daha iyi... Yalnız bir... Bir... Evet meselâ bir teyzem, bir halam, dünyada sevdiğim bir kimsene bulunsa ne iyi olurdu.

Bayan Şaziye böyle şeylerden anlamazdı. «Saçma, boş laf!» derdi. Beni sa-dece iyi bir koca bulayım diye büyüttü. Son zamanlarda o nefret ettiği varisi Vahidle evlenmeye aklına koymuştu. Onun mevki var, sözde benim de param olacaktı.

Vahid Bey hariciyeci... Vaktinin çoğunu Avrupa memleketlerinde, eğlenceli yerlerde geçiriyor. Buraya az gelir. Yaşı epey büyük - otuz üç, otuz dördünde - saçlarına tek tük ak bile düşmüş imiş. Artık buraların sahibi o... Şayed bu akşam geldiği vakit benimle evlenmek

istememse ben buradan çıkıp gideceğim.

Her ihtimale karşı elimden geldiği kadar süslenmeliyim. Hem mademki macera kızı olacağım. Güzel görünmek borcum. İyilik, iyi duygular; istedikleri ömrü sürebilen paralı insanların harcı... Benim de yolda on bin, hattâ beş bin lira getirir olsa, erkeklerin hepsinden elimi etmişim çeker: «Bildimim gibi yaşayacağım, okuyacağım, âlim olacağım, kendimi yüksek duygulara, yüksele düşüncelere vereceğim, bir gün belki de temiz, kuvvetli bir sevgiye kavuşacağım» derdim. (Meğer, bunları düşünmek bile insana ne büyük sözler ilham edenmiş.) Fakat bu halim'e elimden bir su geliyor: Şayed Vahid Bey bu koca mirası kendine bırakan yengesinin vasiyetini tutar da, benimle evlenmek isterse hemen «pekli» diyeceğim, burada kalacağım. Rahat bir yuvam olacak. Ne olursa olsun onu görmeden bavullarımı hazırlamalıyım.

Mavi robum bana çok yaratıyor. Beyaz, bembeyaz, tuhaf bir tenim var. Yaka kama bir demet menekşe takarım. Menekşe matem işareti de sayılabilir. Fakat aklıma eser de yengesi için üzülüyor muyum, diye sorarsa, yalan söyleyemeyeceğim muhakkak.

Mahzunum tabii. Ölüm acı bir şey. Hele böyle ölüme gelenin kalbini kırıp ötmek ne korkunç!.. Analığıma ölemek mi?... İşte bu elimden geçmez. Hiç bir gün bilmem ki incinmemiş olayım. Çoklukluğunda sade dilile değil, elile de az mı hırpalandım. Doktor kulak çekmenin insanı sağır edeceğini söylemeseydi zavallı kulaklarımın halî harabdi. Hoş ondan sonra da acıdığından değil ya, sağır insanlara tahammülü o'madığından kulaklarım rahat bıraktı. Geçmiş artık düşünmeyeceğim. Öyle çektim ki hatırlamaktan bile yihyorum.

Geçen kış Şaziye Hanım fena bir bronşit oldu. Tedavi için tâ Viyanalara kadar gittik. Bütün mevsimi orada geçirdik. Memleketten dışarısını görüp göreceğim bu oldu. Arkasından bir kalb zağı geldi, ölüp gitti. Beni de elimde üç yüz lira ve bir ufak elmas yüzükle ortada bıraktı.

Mademki koca bir mirasa konacağım yerde bir macera kızı olmalıyım mahkü-

mum. Bu acıları deşmiye ne lüzum var? Sözün kısası, şayed Vahid Bey evlenmeye yanaşmazsa pihıyı pırtıyı toplayıp önmüzdeki Cumartesi gitmeliyim. Nereye? Allah bilir.

Saat dörtte, dört buçukta burada olacaktım. Güya yeni köşküne bakmaya geliyor. Asıl maksadı beni görmek, yengesinin vasiyetini tutup tutamayacağına bir karar vermek... Acaba insanın bilmediği, sevmediği bir yabancile evlenmesi nasıl bir şey? Erkekleri tanıyıyorum. Bu -raya çokluk gelen olmazdı. Tavla, briç oynamak için kötü kötü, bir işe yaramaz ihtiyar'lar toplanlardı. Yaşlarına balarına bakmaz, fırsat buldular mı doğru benim odamda matmazlele (Allah rahmet etsin. Şaziye Hanım benim zahmetim çekmek için İstanbuldan bir mürebbevi getirtmiş, yükümü onun üstüne atıvermişti.) çay içmiye koşarlardı. Ne de tuhaf konuşmaları vardı. Sözlerinin benim anlamadığım gizli kapaklı manaları olmaları ki onlar geldi mi matmazelin dudakları kapanmak bilmezdi.

İçlerinde bir tanecik olsun gencine rastlamadım. Viyanadan dönüştü belki İstanbulda birle tanışırım, demiştim. Orada da bana aldırış eden olmadı. Zaten sokağa ne kadarcık çıktım ki... Kırk yıldır bir plâja gidiyorum. Rüzgârden, güneşten burnum kapkırımı yanıyor. Kırmızı burunlu kızı kim dönüp bakar?

Nereye gideceğim, ne olacağım? İhtimal İstanbul'a... (Tabii, Vahid Beyle evlenememsem) evlilik sıklığı bir şey olmaz gerek. İstanbulda hangi evli kadını gördümse neş'elivdi. Kocalarını da pek umurladıkları yoktu.

Şaziye Hanım bana: «Aşkın izdivaeti yeri yoktur. İnsan bir zaman için birini sevebilir. Fakat ona bütün bütün bağlandı mı sevgi filân kalırmaz. Ask: kızıl gibi, kızamık gibi bir hastalıktır. Bir an önce iyi olmalı ve hayatın hakikat'lerine dönmiye bakmalı» derdi. Acaba beni kim se ile tanıstırmadığı halde bu hastalığı geçirtirmemi nasıl istiyordu. Orasını bilemem.

Bir gün kendisine: «— Ya Vahidle evlendikten sonra birini seversem?..» diye sordum. Bir kakhaha koyuverdi:

— Herkesin yaptığını yaparsın. Herkes ne yapıyor acaba? Dur baka - lım, elbet bir gün öğrenirim.

Benim gibi Vahid Bey de yengesinin bizi birbirimize vermek istediğini besenedir biliriydi. Fakat erkekler tuhaftır, barksın benden hoşlanmayverir. Öyle herkesin seveceği tipte değilmiz. Saçlarımız kızıl... Kabağundan yeni sırıymış bir kestane gibi parlak, koyu, ateşli bir kızillikta... Eğer bir de kirpiklerimiz tu tipkilerinki gibi bembeyz olsaydı tamamdı. Bereket tabiat bir cömerdlük etmiş, bana sık, sıvah kirpik'er vermiş. Gözlerim de zümrüd yesil... Hepsı birlesince aynada gözüm adamakılığ güzel görünüyor. Fakat dedim ya bu tip herkesin hoşuna gitmez.

Şaziye Hanım derdi ki: — Aman İnci Güb, bir an evvel evlenmem bak. Yoksa bu renkler başına belâ getirir. İvi kızlara kızıl saç yarasamaz.

Anlaşıyor ki benim isim baştan kara gitmiş. Ne yapsam nafille... Daha iyiyi, fenavı biliyorum. Macera kızı olunca, yahud Vahid Beyle ev'lenince öğrenirim.

Bildiğim bir şey varsa o da şu: Yaşamak, kanımın damarlarında attığını duy-mak istiyorum. İsteddiğimi yapmalı, hiddetten yanarken nazik görünmiye mecbur olmamalıyım. Canım isterse öğleye kadar uyumalı, istersem sabahlara kadar eğlenmeliyim. Mademki evlilik her istediğini yapabileceğim demektir.

Çok ümid ediyorum. Vahid Bey benim beğenecek, bütün bu dediklerim olacak. Arabanın sesini duyar duymaz yukarı çıkacağım. Onu avukat karşılam. İkiş holde konuşurlarken ben merdivenlerden ağır ağır ineceğim. Bu geliş ona çok tesir edecek. Köşkün merdivenleri geniş, şahane... ben nazlı nazlı inerken, aklı varsa, gözlerini kaldırı, ayaklarına bakar. Şaziye Hanım bile: «Senin ayakların gibi minnacık, güzel ayak görmedim» de-mez miydi?

İçimde heyecan başlıyor. Artık yazmayacağım, giyineyim. (Arkası var)

Memleket Haberleri

Manisada spor sür'atle canlanmaya başladı

Üç klüb birleşerek yeni ve kuvvetli bir klüb haline konuldu, spor temaları artıyor

Manisa Y. dirimsport takımı oyuncuları ve idarecileri

Manisa (Hususi) — Vilâyetimizde spor hareketleri tekrar başlamış bulunmaktadır. Düne kadar muattal bir halde kalmış olan spor işleri etrafında gençlerin büyük gayretleri ile canlanan spor bugünlerde canlı temaslara vesile olmaktadır.

Manisanın en eski bir klübü olan Sakarya klübü Bozkurd ve Manisaspor klüpleriyle birleşerek Gençlerbirliği adını almış ve faaliyete geçmiştir.

Halkevinde toplanmış olan gençlere mektubcu Şevki Birsel riyaset etmiş ve sporun faydaları etrafında söylediği sözler alkışlarla karşılanmış ve ondan sonra fiyelerden Abdi birleşmeden gayenin memleketteki spor hareketini canlandırarak o'duğunu söylemiştir.

Asbaşkan Natik Poyrazoğlu seçime geçilmeden evvel gençler içerisinde spora karşı fazla alâkalı olan bu vadide tam manasile çalışabilecek bir kimsenin seçilmesini teklif etmiştir. Yapılan seçim sonunda idare heyetine Âmir Doğan, Reşad, Ata, Zeki, Abdi seçilmişlerdir. Seçilenler derhal toplanarak içlerinden Âmir

Doğanı reisliğe, Reşadı veznedarlığa atmışlardır.

Bu hafta İzmir Altay takımı getirilmiş ve Gençlerbirliği ile bir maç yapılmıştır. Maç çok nezh olmuştur. Gençler alkışlar arasında sahaya çıkmışlar ve ilk samimiyet maçını yapmışlardır. İzmir'iler Manisalıları karşı çok faik oynamışlardır.

Manisanın en eski bir klübü olan Yıldırımspor klübü de verimli bir surette çalışmaktadır.

Halkevimizin ortaya koyduğu kupa maçları neticesinde Manisa ve kazaları klüpleri arasında yapılmış olan maçlarda hepsine üstün bir oyun göstermiş ve kupa kazanmıştır. Kupa merasiminde mektubcu Şevki Birsel, Halkevi başkanı Azmi Önakin ve asbaşkan Natik Poyraz bulunmuşlardır.

Klübü bir hasılat temin maksadile yakında deve güreşleri tertib edilecektir.

Manisa ve havalisinde deve güreşlerine çok alâka gösterilmektedir. Bu güreşlerden külliyyetli miktarda bir hasılat temin olunacağı ümit olunmaktadır.

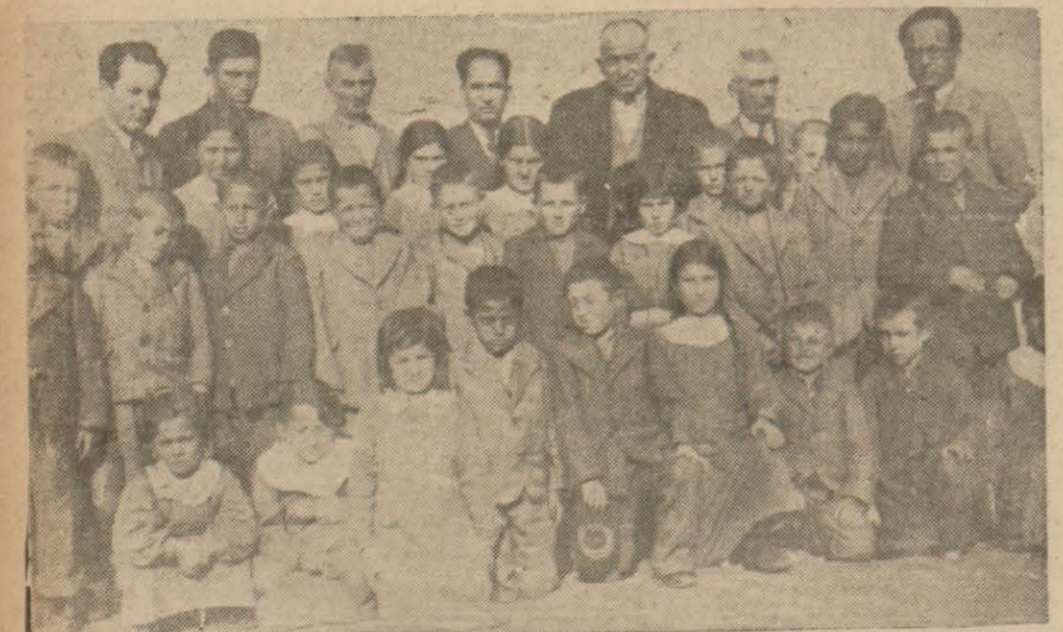
Balikesirde zeytin budama ustaları kullanılacak

Balikesir (Hususi) — Balikesir zeytin bakım teşkilâtı tarafından zeytin bakım fen memurlarının kontrolleri altında çalışmak üzere zeytin ağacı budamalarında pratik bilgi ve ihtisası olan (20) budama ustası alınacaktır. Köylü ile beraber zeytinliklerde bilfiil çalışmak ve onlara budama usullerini öğretmek, üzere alınacak olan bu ustalar için lâzım olan fenni budama ve aşı takımları gelmiştir. Hasadı müteakib budama mevsiminde faaliyete geçilecektir.

Manisada hava hücumları tecrübe'eri

Manisa (Hususi) — Yakında vilâyetimizde hava hücumlarına karşı korunma tecrübeleri yapılacaktır. Bu tecrübelerde tayyarelerimiz de bulunacaktır. Lâzım gelen bilûmum hazırlıklar tamamlanmıştır.

Beylikahır Ç. E. K. faaliyeti

Beylikahır «Eskişehirde» dan yazılıyor: Beylikahır Çocuk Esirgeme Kurumunun bu seneki hasılatile otuz fakir çocuk giydirilmiştir. Resim kurum mensubları ile giydirilen yavruları göstermektedir.

Bilecikte 14 yaşında bir çocuk bir köylüyü öldürdü

Bilecik (Hususi) — Gölpazarının Belkise köyünden Osman isminde birini aynı köyden on dört yaşlarında Rüstem Özdemir isminde bir çocuk ailevi bir meseleden tabanca ile öldürmüştür. Hâdiseye vaziyet edilerek çocuğu ve müşevvikleri yakalanmış adliyeye teslim edilmiştir.

Balikesirde kadaströ teşkilâtının çalışmaları

Balikesir (Hususi) — Balikesirde yeni olarak kurulan kadaströ teşkilâtı çalışmaya başlamıştır. Teşkilât eski doğumevi binasında fen amirliği, fen memurluğu, kadaströ ve tasarruf azalığı, kitabet kollarından mürekkebe olarak faaliyete geçmiştir. Bu teşkilâta verilen iki fen memuru da Manisa kadaströsünde bir müddet çalıştıktan sonra buradaki vazifelerine başlayacaklardır.

Balikesir sokakları gece yarısından sonra niçin karanlık kalıyor?

Balikesir (Hususi) — Balikesir sokaklarını tenvir eden elektrikler bir müddet tenberi geceleri saat (24) de sönmektedir. Bu hal ise yağmurlar yüzünden çamurlu olan sokaklarda yürümeyi müşkülleştirilmektedir.

Manisa kitabsaray binası niçin açılmıyor?

Manisa (Hususi) — Lütfi Kırdarın Manisalıları kazandırmış olduğu Kitabsaray binası yapılandıktan sonra kapalı duruyor. Bunun böyle kapalı durması kültür bakımından hiç te doğru bir hareket değildir. Kitabsaray için yaptırılmış olan burasının açılmasını Manisalıları sabırsızlıkla beklemektedirler.

Balikesir Halkevi kış çalışmaları

Balikesir (Hususi) — Balikesir Halkevinin kışlık çalışmalarını tesbit etmek üzere Halkevi saionunda bütün subeler mümessillerinin iştirakile umumi bir toplantı yapılmıştır. İctimada; muhtelif faydalı mevzular üzerinde konferanslar verilmesi, bunların haftanın muayyen günlerinde, bilhassa Pazartesi günü gecesi olarak tesbit edilen köylü gecelerinde yapılması ve her köylü gecesinde konferansı müteakib filmler gösterilmesi kararlaştırılmış; konferans vereceklerle konferans mevzularını tesbit edilmiştir. Bundan başka çaylı aile toplantıları yapılması ve temsiller verilmesi takarrür etmiştir.

Çankırıda ihtikârla mücadele

Çankırı (Hususi) — Valimiz Refik Noyan tüccarları Halkevinde topluyarak men'i ihtikâr komisyonunun faaliyete geçmesinden önce bir konuşma yapmıştır. Bu arada esnafa malların niçin pahalılanmakta olduğunu sormuştur. Tüccarlardan Ömer Dede izahat vererek Çankırıda tüccarın % 20 kârı şimdiye kadar görmediğini ve Çankırıda ihtikâr olmadığını, tüccarın bunu bilmediğini, ve bugün hiç alışveriş yapamamakta olduğunu, ihtikârın İstanbulda olduğunu, hastalığı idhalât merkezlerinde aramak lâzım geldiğini, Sümer Bankın bile mallarına % 20 zam yaptığını faturalarla gösterebileceğini söyledi. Vali de bu hususta çok hassas davranacağını söyleyerek toplantıya nihayet verdi.

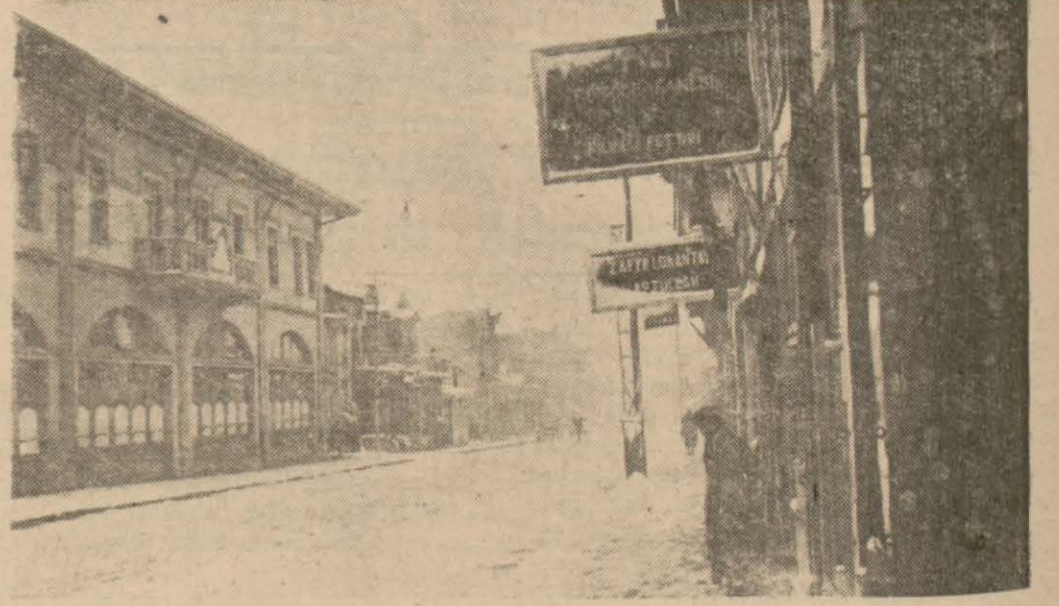
Balikesirde kır koşuları

Balikesir (Hususi) — Balikesirde mevsimin kır koşularına başlanmıştır. İlk koşuya 44 atlet iştirak etmiş ve koşu; biri 18 yaşından aşağı olanlara, diğeri de 18 yaşından yukarı olanlara mahsus olmak üzere iki tertib yapılmıştır. (2500) metre olan birinci koşuda İsmail Çokgezen birinci; (5000) metre olan ikinci tertib koşuda ise Behlül Tezcan birinci gelmişlerdir.

Koşulara mesafelerin çoğalmasla gelecek hafta da hava müsaade ettiği takdirde devam edilecektir.

Yurdda kış

Manisa, Çankırı, Edirneye kar yağıyor, Manisada şiddetli dolu yağdı, Çankırıda çeşmeler dondu

Edirne'de karlı sokaklar

Manisa (Hususi) — Dün sabah kalın kar Manisa dağına bembeyaz görmüşlerdir. Dündenberi havalar çok soğuk gitmeğe başlamıştır. geçen gün sağnak halinde dolu yağmıştır. Bu esnada şiddetli bir gök gürlemesi ile Manisanın Çeşneger camisine bir yıldırım düşmüştür. Birçok halk yıldırımın düşüşünü görmüşlerdir. Düşen yıldırım o civarda müthiş bir duman kaldırmıştır. Bu arada cami yakınında bulunan bir kadın bayılmıştır. Hastaneye kaldırılan kadının hastanede yatmasına lüzum görülmemiş ve serbest bırakılmıştır. Başka hiç bir zarar olmamıştır.

Bigadiçe

Bigadiçe (Hususi) — Bu sene uzun süren kuraklığı müteakib son günlerde sürekli yağmurlar başlamış, Ulus dağına kar yağmış ve birdenbire havalar soğumuştur. Bu suretle memlekette o-

dun, kömür buhranı başgöstermiştir. Esasen mevcut olmayan bu emtia için kıymet göstermek te kabil değildir. Halk büyük bir zorluk içindedir.

Çankırıda

Çankırı (Hususi) — İlk kar düşmüştür. Fakat sonradan açan hava güneşli gitmektedir. Çeşmeler donmuştur. Kuru ayaz kavurucu bir şekildedir. Civarında kar fazladır.

Edirne'de

Edirne (Hususi) — Bu sabah başlayan yağmur bütün hızı ile devam etmektedir. Şimdi de ortalığı kasıp kavuran fırtına ile kar yağmaya başlamıştır.

Hendekte

Hendek (Hususi) — Hendeğe dün akşamdanberi mebzul miktarda kar yağmaktadır. Her yer bembeyaz olmuştur.

Mathuat hatıraları

(Baştarafı 7 nci sayfadada)

— Sen misin benimle alay eden be herif?

Diye yakasına yapışına Semih Lütfi, şaşırdı, korkudan şair Necdet Rüştüye:

— Koş bir polis çağır!

Diye bağırdı.

Fakat Necdet Rüştü, dışarı koşarken ensesinden tutup:

— Otur, kıpırdama!

Diye tehdid ederek bir tarafa fırlattım. Lâkin bu aralık (Zümrüdü Anka) da mu-sahhahlik yapan Lütfi isminde zayıf, çelimsiz ve askerden çıkma, fakat gayet a-sabi, gözü pek birisi gelip de:

— Sen kim o'uyorsun be herif?

Diye yakamdan tutup elini tabancasına atınca, bende de şafak attı, hehmen bağırdım.

— Şaka yapıyorum, benim, ben Osman Cemal tanımadınız mı, şaka yahu!

Bizim takma bıyıklara yapıştım. Kaşlarımı söktüm. Ortaya simam çıkınca üst kattakilerde bir kahkaha, alt kattakilerde bir şaşkınlık. ve Lütfide de:

— Tu Allah belânı versin be adam!

Diye bir hayret nidası ko-ptu.

İşte hem gülünç, hem korkunç bir hatıra..

Nusret Safa Coşkun

Bir Amerikan - Japon harbi ihtimali karşısında düşünceler

(Baştarafı 6 nci sayfadada)

meriken teslimat planını tatbika çalışıyor. 9 mevcut ve 2 inşa halinde cem'an 11 Japon muharebe zırhlısına mukabil Amerika donanması 15 mevcut ve 6 inşa halinde 21 muharebe zırhlısından mürekkebe olacaktır. Bu itibarla Amerika eski gemilerden mürekkebe doğu Asya filosunu daha şimdiden yeni gemilerle donatabilecek bir hale gelmiştir. Amerika ile Amerikalıların kendileri için nasıl büyük bir tehlike teşkil ettiklerini Japonlar artık anlamağa ve bu sebeble yelkenleri indirmeğe başlamışlardır.

Filvaki Japonya gerek iktisadi ve gerek prestij sebepleriyle Çin harbini yüzüstü bırakamaz. Çini askerî ve iktisadi mahiyette tam bir itaate getiriciye kadar Çinde harbe devam mecburdur. Diğer cihetten doğu Asyayı ve garbî Pasifiği terketmek Amerika ve Avrupa siyasetleriyle açık kapı politikasının iflâsı ve enternasyonal ticaretin sonu demektir.

Taksilerle dolmuş nakliyat iyi netice verdi

Dolmuş adam taşıma usulü şehirde iyi netice vermiştir. Şoförler cemiyeti reisi dün Belediyeye yeniden müracaat etmiş, bu usulün her tarafa teşmilini istemiştir.

Dolmuş adam taşıma usulile şoförlerin kâr ettiği göre taksi ücretlerinin de indirilmesi yolunda ileri sürülen iddialar yersiz görülmektedir. Bir şoför bu hususta şunları söylemektedir:

— Biz, dolu gidip boş dönmekten korkarız. Dolu gidip dolu geleceğimizi tahmin ettiğimiz yere gitmekten çekinmeyiz. Ucuz da olsa gideriz. Dolmuş adam usulünde zarar etmek kat'iyyen varid değildir. Çünkü gene dolu döneceğimiz muhakkaktır.

Şoförler cemiyeti idare heyeti azasından biri de şu fikirdedir:

— Biz ötedenberi dolmuş adam usulile yolcu taşınmasına taraftardık. Evvelki senelerde Belediyeye müracaat ettik. Müsbet cevap alamadık. Bu teklifimizin şimdi tahakkuk etmesile memnunuz. Şehirdeki vesaiti nakliye izdihamı bugünkü şartlar altında ancak taksilerin de otobüsler gibi yolcu taşınması kabil olur. Otobüs seferlerinin ihdası taksilere müthiş zarar vermişti. Bu zararı şimdiden sonra telâfi edeceğiz.

Bir terzi çırağı ustasını yaraladı

Mercanda terzi Avakisle çırağı Ligor arasında bir para meselesinden çıkan kavga neticesinde, Ligor ucu sivri makasla ustasını başından tehlikeli surette yaralamıştır.

Yaralı tedavi altına alınmış, suçlu çırak hakkında takibata başlanmıştır.

Bu da dokuzlar muahedestinin yok olmasına muadildir.

Amerikanın ne Avrupada ve ne de şarkî Asyada harb yapmak istemediği aşikârdır. Fakat Japonyanın da Çinde harbe devam ederken Amerikaya karşı bir harbe girişmeyeceği malûmdur.

Bu sebeplerle nihayet müzakere masasının etrafına oturulacağı umuluyor. Fakat müzakerelerin çetin ve uzun olmaları muhakkaktır. Keza muhakkak olan bir şey de bilhassa Japonyanın bir Ni-japon - Amerikan harbine asla meydan vermek istemeyeceğidir.

H. E. Erkiel

Ankara borsası

Açılış - Kapanış Hatları 27/12/1939

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Lordra	1 Sterlin	5.21
New-York	100 Dolar	130.36
Paris	100 Fran	2.9082
Milano	100 Lire	6.70
Cenevre	100 İsviç. Fr.	29.2406
Amsterdam	100 Florin	69.0075
Berlin	100 Rayışm.	—
Büksel	100 Belga	21.7202
Atina	100 Drahmi	0.965
Sofya	100 Leva	1.5925
Prag	100 Çek Kr.	—
Madrid	100 Peçeta	13.5325
Varşova	100 Zloti	—
Budapeşte	100 Pengö	23.3525
Bükreş	100 Ley	0.965
Belgrad	100 Dinar	3.1575
Yokohama	100 Yen	31.045
Stokholm	100 İsveç K.	30.8275
Moskova	100 Ruble	—
Esham ve tahvilât		
Ergani		19.70
Sivas - Erzurum III		19.—
Merkez Bankası		110.50
Aslan Eskişehir çimento müessesesi		7.75

Atatürk koşusunu yerli antrenör kursu kazandı

(Baştarafı 9 uncu sayfada)

Teknik birinciliği yerli antrenör Nuri, en çok atletle müsabakaya iştirak eden Beşiktaş da fazla atlet birinciliğini kazanmıştır. Müsabakaya Beşiktaş 35, yerli antrenör Kadri 28 atletle girmiştir.

Mektepler arasında yapılan Atatürk kır koşusu

Mektepler arasındaki Atatürk sokak koşusu dün Taksim ile Harbiye arasında 2200 metre dahilinde gidis, geliş suretiyle yapılmıştır. Muhtelif mekteplerin 15 er atletinin iştirak ettiği cem'an 255 mektepli arasında yapılan koşu, havanın fensifına rağmen, muvaffakiyetle neticelenmiştir. İştirak eden bütün mektebli kosucular müsabakayı bitirmişlerdir. Büyük Atatürkün hatırasını anmak ve mektepler arasında rekabetten uzak büyük bir spor hareketi yaratmak maksadıyla yapılan bu kır koşulunda derece ve ferdî tasnif aranmamıştır. Beden Terbiyesi müallimlerinden Nuri Öz, Ziya Koplu ve Neriman Tekil de talebelerin başında koşarak yarışa iştirak etmişlerdir.

Yağmura ve çamura rağmen adedleri üç yüne yaklaşan mektebli sporcularımızın yarışı bu büyük spor hareketini ve kısa bir müddet içinde mekteplerde bu spor canlılığını yaratan maarif idaresini takdir ederiz.

Bir amele kolunu makineye kaptırdı

Samatyada Gazlıçesmede 34 numaralı dabağhanede işçi Mustafa, dabağhanede çalışırken kazaen sağ kolunu makineye kaptırmış ve kolu kopmuştur.

Yaralı amele tedavi edilmek üzere Bahkılı hastanesine kaldırılmıştır.

TİYATROLAR

Şehir Tiyatrosu Tepebaşı dram kısmında akşam saat 20,30 da

Yelpaze

İstiklal caddesi komedi kısmında akşam saat 20,30 da

İkizler

Halk Opereti - Bu akşam saat 9 da

Zozo Dalması

Git - Kal

BANKA KOMERÇİYALA İTALYANA

Tamamen tediye edilmiş sermayesi:
700.000.000 İtalyan Lirê

Merkezi: MILANO

Bütün İtalyada, İstanbul, İzmir, Londra ve New-York'ta şubeleri vardır.

Hariceteki bankalarımız:

BANCA COMMERCIALE ITALIANA (France) Paris, Marseille, Toulouse, Nice, Menton, Monaco, Montecarlo, Cannes, Juan-les-Pins, Villefranche-sur-Mer, Casablanca (Maroc).

BANCA COMMERCIALE ITALIANA E ROMENA: Bucarest, Arad, Braila, Brasov, Cluj, Costanza, Calaz, Sibiu, Timichoara.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA E BULGARA: Sofia, Burgas, Plovdiv, Varna.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA PER L'EGITTO: Alexandrie, Egypte, Elkahire, Port-Said.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA E GRECA: Atina, Pire, Selanik.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA TRUST COMPANY, Philadelphia.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA TRUST COMPANY - New-York.

Müşterek Bankalar

Banque Française et Italienne pour l'Amérique du Sud, Paris.

Arjantincede: Buenos-Aires, Rosario de Santa Fé.

BRESİLYA'da: Sao-Paulo ve başlıca şehirlerinde şubeleri.

CHİLİ'de: Santiago, Valparaiso.

COLOMBİA'da: Bogota, Barranquilla, Medellin.

URUGUAY'da: Montevideo.

BANCA DELLA SVİZZERA ITALIANA: Lugano, Bellinzona, Chiasso, Locarno, Zurich, Mendrisio.

BANCA UNGARO - ITALIANA S. A.

Peşte ve başlıca şehirlerde şubeleri: HRVATSKA BANK D. D.

Zagreb, Susak.

BANCA İTALIANO - LİMA

Lima (Perou) da başlıca şehirlerde şubeleri:

BANCA İTALIANO - GUAYAQUİL

Guayaquil.

İstanbul merkezi:

Galata, Vovvoda caddesi, Karaköypalası Telefon 44845.

İstanbul bürosu:

Atalemcian han. Telefon 22900 /8/11/12/15

Beoğlu bürosu:

İstiklal caddesi No. 247. Telefon: 41046.

Kasalar icarı: İtalya ve Macaristan için ve Touristique çekleri ve B. C. İ. TRAVEL-LER'S çekleri.

DOYÇE ORIENT BANK

Dresner Bank Şubesi

Merkezi: Berlin

Türkiye şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

S. Ragıp EMEÇ

SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilanları

D. Demiryolları İşletme Umum Müdürlüğünden:

- 1 - Yüksek tahsil ikmal etmiş olanlardan 25 yaşını geçmemiş olmak ve işletme merkezlerimizden öğrenilecek serait ve evsafı halz bulunmak şartıyla hareket müfettişi yetismek üzere müsabaka ile muavin müfettiş alınacaktır.
- 2 - Müsabaka: Ankarada D. D. Umum Müdürlük Merkezinde 6/1/940 Cumartesi günü yapılacaktır.
- 3 - İsteklilerin sahl muayeneleri yaptırılmak üzere matlub vesalike en nihayet 4/1/940 tarihine kadar Haydarpaşa, Sirkeci, Ankara, Afyon, İzmir, Adana, Malatya, Balıkesir, Kayseri ve Erzurum İşletme Müdürlüklerimiz istida ile müracaat etmeleri ilân olunur.

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Levazım Amirliği satınalma Komisyonundan:

- 1 - İstekli çıkımyan 500 er battaniyesinin açık eksiltmesi 8/1/940 Pazartesi günü saat 14 de tekrar yapılacaktır.
- 2 - Muharrem bedeli 4000 ilk teminatı da 300 liradır.
- 3 - Nümune ve şartnamesi komisyondadır. Görülebilir.
- 4 - İsteklilerin gün ve saatinde Galata Rıhtım caddesi Veli Alemdar han ikinci kat. takli komisyona gelmeleri. «10771»

İnhisarlar İstanbul Başmüdürlüğünden:

Genlik fişekleri madud olan çocuklara mahsus tabanca mantarı kâğıd kapakları, mehtab fişegi vesaire satanlar ruhsat tezkeresi almaya mecburdurlar. Ruhsat tezkeresi almadan satış yapanlar hakkında kanuni takibat yapılacaktır. (10751)

ATES GECESİ

Resat Nuri

NİN YENİ ROMANI

YEDİGÜN

YILBAŞI SAYISINDA BAŞLIYOR

Yılbaşı günü

Alınır Gün

EN BÜYÜK İKRAMIYE!

Kazandıracak Bilet... belki de sizin Biletiniz!

İstanbul Belediyesinden:

Beyazıt meydanı ile mücavir ana yolları üzerindeki tramvaydan gayri nakil vasıtalarının aşağıda yazılı gidis ve geliş istikametlerini gösterir izahname Daimi encümenin 25/XII/939 T. li içtimanda tasvip edilmiştir. İlan olunur.

I - Beyazıttan Aksaray inen caddenin refüjü başlangıcına kadar olan dar kısmı tek istikamettir. Buradan Aksaray istikametine giden tramvaylardan başka motörlü motörsüz diğer nakliye vasıtalarının Beyazıttan Aksaray bu yoldan inmesi yasaktır.

II - Aksaray istikametine gidecek nakliye vasıtaları Vezneçiler caddesi başında soldaki Zeynepkâmil sokağına sapacaklar, ve Büyük Residpaşa caddesini takip ederek Aksaray tramvay caddesine çıkacaklardır.

III - Çemberlitaş istikametinden gelip Aksaray veya Fatih istikametine gidecek tramvaydan gayri bütün nakliye vasıtaları Beyazıt meydanının sağ cihetini takip ederek Beyazıt camisi ve Üniversite önünden geçmek suretille Vezneçiler caddesine varacaklardır.

IV - Vezneçiler cihetinden gelip Çemberlitaş istikametine gidecek bütün nakliye vasıtaları Beyazıt meydanının sağ tarafını takip ederek Yeniçiler caddesine ineceklerdir.

V - Vezneçilerden gelip Bakırçılar cihetine geçecek nakliye vasıtaları Beyazıt meydanına gelince havuzu solunda bırakmak ve meydanı dolaşmak suretille Bakırçılara sapacaklardır.

VI - Beyazıt meydanındaki havuzun üstünden ve Üniversite kapısı önünden geçen yol kısmı tek istikamettir olup Bakırçılar cihetinden gelen bütün nakliye vasıtalarının geçişine mahsustur.

VII - Bakırçılar cihetinden gelip Yeniçiler (Divanyoluna) caddesine geçmek istiyen nakil vasıtaları Üniversite kapısı önünden geçtikten sonra havuzu soluna bırakarak tramvay hattını takiben inecektir. «10777»

Satılık Çam Tomruğu

Dursunbey Devlet Orman İşletmesi Revir Amirliğinden:

1 - Dursunbey Devlet Orman İşletmesi istasyon deposunda muhtelif istiflerde mevcut (2964) adede muadil (691) metre mik'ap (081) desimetre mik'ap çam tomruğu açık arttırma ile satılığa çıkarılmıştır.

2 - Tomrukların ayrıca baş kesme payları mevcut ve kabukları soyulmuş olup hacim kabuksuz orta kutur üzerinden hesaplanmıştır.

3 - Tomruklara aid satış şartnamesi Ankara, İstanbul, Balıkesir orman çevirge müdürlüklerle Dursunbey revir amirliğinde görülebilir.

4 - Tomrukların beher metre mik'abının muhammen bedeli (10) lira 50 kuruştur.

5 - Tomrukların muhammen bedeli üzerinden yüzde 7,5 muvakkat teminata (544) lira (23) kuruştur.

6 - İstekliler muvakkat teminatlarını hâmlen 10/1/940 Çarşamba günü saat 15 de Dursunbey Revir amirliğine müracaatları ilân olunur. (10697)

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

23 - Birincikanun - 1939 Vaziyeti

AKTİF

	Lira	Lira
Kasa:		
Altın: Safi kilogram	15.500.313	21.802.430,71
BANKNOT		17.574.114,—
UFAKLIK		1.627.783,72
Dahildeki Muhabirler:		
Altın: Safi kilogram	678.III	953.816,81
Türk lirası		242.218,19
Hariceteki Muhabirler:		
Altın: Safi kilogram	10.010.078	14.079.975,88
Altına tahvil kabul serbest dövizler		58.060,73
Diğer dövizler ve Borçlu kırling bakiyeleri		12.329.970,53
Hazine Tahvilleri:		
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı		158.748.563,—
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfi kanun hazine tarafından vâki tediyat		17.987.178,—
Senedat Cüzdanı:		
TİCARİ SENEDAT		208.533.564,33
Esham ve Tahvilât Cüzdanı:		
(Deruhte edilen evrakı nak-A - (diyenli karşılığı Esham ve Tahvilât (tübârî kıymetle)		50.569.800,40
B - Serbest esham ve tahvilât		7.663.000,70
Avanslar:		
Hazineye kısa vadeli avans		4.833.000,—
Altın ve Döviz üzerine		14.787,62
Tahvilât üzerine		7.808.722,—
Hissedarlar:		
Muhtelif:		
		16.656.489,62
		4.500.000,—
		18.106.513,35
Yekûn		515.359.121,97

PASİF

	Lira	Lira
Sermaye:		
İhtiyat Akçesi:		
Adi ve tevkâlâde		4.217.134,25
Husulî		6.000.000,—
Tedavüldeki Banknotlar:		
Deruhte edilen evrakı nakdiye Kanununun 6 - 8 inci maddeleri ne tevfi kanun hazine tarafından vâki tediyat		158.748.563,—
Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi		17.987.178,—
1.196.033,—		140.761.385,—
26.463.007,14		17.000.000,—
		139.000.000,—
Türk Lirası Mevduatı:		
Döviz taahhüdâtı:		
Altına tahvil kabul dövizler		2.786,77
Diğer dövizler ve alacaklı kırling bakiyeleri		47.047.764,39
Muhtelif:		
		47.050.551,16
		110.500.844,73
Yekûn		515.359.121,97

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren: İşleme haddi % 4 Altın üzerine % 3

RADYOLIN

ile SABAH - ÖĞLE - AKŞAM HER YEMekten SONRA günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

GRİPİN

BAŞ
DİŞ
SOĞUK
ALGINLIĞI

bütün
ağrıları
keser

NEZLE
GRİP
ROMATİZMA

GRİPİN

GRİPİN

Lüzumunda günde 3 kaş alınabilir

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GAI-ATA)

Türkiyedeki Şubeleri :

İSTANBUL (Galata ve Yenice) MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri :

SELÂNİK - ATINA

Her nevi banka muameleleri
Kiralet kasalar servisi

Hayatta en lüzumlu şeyleri bildiren
MUHTIRALI - HARITALI

HAYAT TAKVİMİ ÇIKTI

Bu eşsiz ve emsalsiz takvimde bu sene
6 tane renkli harita, 72 devletin bandrası

320 sahife en lüzumlu yazılar ve mükemmel bir muhtıra defteri vardır.
Yazılardan bazıları: Takvime dair her türlü malûmat, dünya tarihi, dinler tarihi, ihtiralar tarihi, inkılâp tarihi.

Dünya devletlerinin nüfus ve kuvvetleri, dünyadaki müslümanlar.

Devletimizin teşkilâtı, vilâyet ve kazaları, tren istasyonları, limanlar ve iskeleler, kanunlarımız.

Türkiye, Şark ve Avrupa trenlerinin hareket zamanları ve bilet ücretleri.
Hastalıklar ve kazalara karşı çareler, sağlık bilgileri, güzel ve sağlam olmak çareleri.

6 tane renkli harita ve 72 devletin renkli bandraları.

Bu eşsiz ve emsalsiz takvimin takitlerini almamak için, (HAYAT TAKVİMİ) adına ve (MAARİF Kitaphanesi) imzasına dikkat etmelidir.
Fiyatı her yerde 25, mükemmel ciltli 35 kuruştur.

OSRAM

Lambası ile

YAPILAN İŞDEN HAYIR GELİR

OSRAM

DEUTSCHE LUFTHANSA

Kış uçuş tarifesi:

SALI, PERŞEMBE ve CUMARTESİ

İSTANBUL'dan Sofya, Belgrad, Budapeşteye Viyana üzerinden BERLİN'e Sofyadan Selânik ve Atina'ya irtibat vardır. Daha ziyade malûmat almak, bil-tler ve kayıt muamelesi için aşağıda vekillige müracaat edilmelidir:

HANS WALTER FEUSTEL

Galata Rıhtım No 45 Telefon: 41178 - Telgr. f "HANSALFLU"

Teknik Okulu Satınalma Komisyonu Başkanlığından:

Yıldızda bulunan okulumuz talebesi için (200) ve müstahdem için de (53) takım kı-
cem'an (253) takım elbise ihalesi yapılmak üzere 29/12/939 tarihine rastlayan Cuma
günü saat 15 de Gümüşsuyunda Yüksek Mühendislik mektebi muhasebesinde toplanacak
olan komisyonumuz huzurunda kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konmuştur.

Eibiselerin muhammen bedeli (5060) lira ve ilk teminat (379) lira (50) kuruştur. İş-
tekliler şartname ve nümuneleri görmek ve ilk teminatı yatırmak üzere eksiltmeden
bir gün evveline kadar okulumuza ve eksiltme günü de Yüksek Mühendislik mektebine
gelmeleri. 2490 sayılı artırma eksiltme kanununun tarifati ve şartname mucibince tan-
zim edilecek teklif mektublarının eksiltmeden bir saat evveline kadar komisyonumu-
za makbuz mukabilinde verilmiş bulunması lâzımdır. Postada vaki olacak gecikme ma-
zeret olarak kabul edilmez. (10315)

Bütün senenizin ağız tadile geçmesini isterseniz ?

Yılbaşında **HACI BEKİR** şekeri yiyiniz.

Çok şık ambalajlı **MEYVALI NOGA** Kilosu 120 kuruş

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Merkezi: Bahçekapı, Şubeleri: Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy

Boş Mazot Tenekesi satılacak

Çankırı Belediyesinden:

Altı bin boş mazot tenekesi pazarlıkla satılacaktır. Taliplerin 8/1/940 tarihine müsadif
Pazartesi günü saat on beşe kadar hergün tahriren veya şifahan Çankırı belediyesine
müracaatları ilân olunur. «10700»

REKTA

İç ve dış BASUR MEMELERİNDE, Basur memelerinin her türlü iltihaplarında, cerahatlenmiş fistüllerde, kanayan basur memelerinin tedavisinde
REKTA Patı şifayı temin eder.